Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Isidorus de summo bono - Cod. Aug. perg. 219

Isidorus <Hispalensis>

[S.l.], [14. Jahrh.]

Liber III; capitula

urn:nbn:de:bsz:31-58605

Visual Library

finnet q̃cis ga amalsitae ac
tib⁹ ⁊ amõd iciunat d̃bi noī
bȝ. Ab exercitiois studio ṗal
stinẽtie noto abesse c̄o mu
se ĩsṗedũt. huiꝰ exercita
tiũ ea dicãn: ũsib⁹ hũanis
ocessa cẽcaur. Nec ẽ fidel
bȝ ignotũ medicoꝝ iudicio
eē inuentũ. attestãte pau
lo aplo. Qua uidelicet mẽdicũ aĩ
gnãrs ã alsit sibi nẽ mõd
spollitas corporis ⁊ mõd ⁊ cõ
sciẽ. Epuĩt ieiuĩ qd̃ ĩ esũ
repletiẽ cibõꝝ renũciat. Iaꝫ
ẽ puritas ẽ abolita ĩ afũo nẽ
tõ spũitas absciuitatẽ. Epuĩt
ieiuĩ qd̃ ĩ ueꝫis dicunt corn
sat dicere ꝑ ꝑã aplin. Hec
idẽ ieiunio ut ĩ meis uolu
ptas uita. Voluptas ẽ dlicie
intelligũt. Est em̃ reptũ dli
ti. hnc ⁊ occeptõ ⁊ pausillo
ita ⁊ dlicie sibi daĩt qppsan
ieiũ. Porn cidie epulas in
cogitatõe rumĩat ⁊ adex
plendã guliã uelle sibi dli
tias p̄par. Nõ ẽ corpi adhibẽ
da ĩmoderata abstinẽtia ne
dũ aplĩ gũiat caro ꝑdẽ ine
dye. nõ malũ agat postea
nõ bñ facẽ sapiat. Ar q̃ dot
cit ut usũ mali careat. tũ
ẽ bõ offĩ dũ ꝑse ꝑmaĩ ꝑdet.

p̄parat

Solhcita ẽ discrẽtõe carnis ẽ
moderatas morũ. 3. ne
aũ ĩtegre exĩguat. aut fmo
dare lauet. In alĩs cõius
ũmio ꝑuolẽtia ꝑcedẽ
ꝑiugẽ nõ ꝑ. Dã g̃ius fcĩ
tus amorẽ qẽq; hẽat. exeq̃ñ
nõ ualꝫ opꝰ mĩtũ cũ ieiu
tõe cõdu ꝯ fme cõnat. Cõ
dbiltas nimis ẽ uires ac
fragit. nitẽ q; fac igenui
uacescẽ. nõ ualꝫ ꝑꝑ lõ ꝑi
bealbitatẽ ꝑfiẽ nego umẽ.
Iã qdn͂ qũmodo ꝯpari
re ter salutarẽ ẽ. Nẽ ẽ dr
iũiis ⁊ ulẽ modo ẽ ꝑuito
siꝫ est. studiũp fuĩ sõruꝫ
uti. Iaci ꝑ mod ⁊ ꝑfet
mõ ꝯ bñ. Dã omẽ gẽne
dũ ꝑcibõs ẽ. Sic aq̃ q̃ ẽ
ñmiõ maloꝝ ꝑbeat. ñ so
lũ ultis uti adhibet. sẽ ꝑi
culũ exibet. Explicit liber
scds. Incipiũt capitula
libri tertii.

De flagitus dẽi. 1. De gemĩg
ꝑuisiõe. 2. De ĩfirmitate cã
nis. 3. De tolletãtia dñe re
cordatõis. 4. De tẽptatõib⁹
dyã. 5. De tẽptamẽtis sõpni
oꝝ. 6. De orõne. 7. De lectõ
ne. 8. De assiduitate legẽ
di. 9. De doctrina sine grã. 10.

De superbis lectoribus. 11. De carnalibus lectoribus et hereticis. 12. De collatione. 13. De contemplatione et actione. 14. De contemptoribus mundi. 15. De scientiis que se a consortio seculi separant. 16. De preceptis altioribus monachorum. 17. De humilitate monachorum. 18. De monachis qui curis seculi occupantur. 19. De hiis qui mundi amore prepediuntur. 20. De iactantia. 21. De ypocrisi. 22. De inuidia. 23. De simulatione. 24. De odio. 25. De dilectione. 26. De fictis amicis. 27. De amicicia munere orta. 28. De malorum concordia. 29. De correctione fraterna. 30. De prepositis ecclesie. 31. De indignis prepositis. 32. De doctrina et exemplis prepositorum. 33. De hiis qui bene docent et male. 34. De exemplis priuorum sacerdotum. 35. De prepositis carnalibus. 36. De iracundis doctoribus. 37. De superbis doctoribus. 38. De humilitate prepositorum. 39. De doctrine discretione. 40. De silentio doctorum. 41. De prebenda sacerdotali et protectione in plebe. 42. De doctrina sacerdotum in hiis qui deliquunt. 43. De subditis. 44. De prelatis. 45. De iusticia principum. 46. De pacientia principum. 47. De delictis principum siue ex. 48. Quod principes legibus teneantur. 49. De disciplina principis in ecclesia. 50. De iudicibus. 51. De priuis iudicibus. 52. De uerbosis et iracundis iudicibus. 53. De acceptione personarum. 54. De muneribus. 55. De testibus. 56. De causidicis. 57. De oppressoribus pauperum. 58. De tribulatione iustorum. 59. De amatoribus mundi. 60. De amatoribus mirie. 61. De breuitate huius uite. 62. De exitu. 63. Expliciunt capitula.

Incipit liber tertius. De flagellis dei. 1.

Diuine sapientie subtilitas sicut interius ut testis scrutatur conscientias, ita exterius irrogat penas. ut uerum sit testimonium prophete. quia ipse est testis et iudex. Miserere domine miserere ysidoro indigna agenti et digna pacienti. assidue peccanti et tua flagella cottidie sustinenti. Ordinata est miseratio dei quia prius hominem per flagella a peccatis emendat. et postea ab eterno supplicio liberat. Electus est dei doloribus huius uite atteritur ut perfectior uite future lucretur. Nequaquam deus delinquenti parcat quam peccator est. aut flagello temporali

at misero

ad p̄gatōē: fecit. aut iudicio
ētno puniēdū reliqt. aut ipse
i se bō p̄nitēdo punit q̄ ma
le admisit. ac p̄ñ ē q̄ ds
dlig̃ti ñ pat. ¶ iusto tp̄alia
flagella ad ētna p̄ficiūt
gaudia. ¶ doq: z iust̄ i pe
nis gaudē dz. z ipi ip̄ spīta
tibz timē. Neq: iusto neq:
repto ds miāz z iust̄ sbē
hit. Nā z bonos b̄ p̄ afflictō
nē iudicat z illic remune
rat p̄ misericōē. Et malos
b̄ remuñat p̄ tp̄alē clem
tiā z illic punit p̄ ētnā iu
stitiā. ¶ In hac uita ds pat
ipuis z tñ nō pat electis. ¶ In
illa pat electis ñ tñ pat im
quis. Dicl̄osa ē secātas i hac
uita malos. z bonos dolos
trāqllus. Nā iniq̄ p̄ morte
ducat cruciād. iust̄ uō dor
mit p̄ laborē securus. Nō tm
ds corlib̄ passiōib̄ sz z ds spīua
lib̄ oz itlligi. ut q̄to qs aut
i corpe aut i mte flagella su
stinz. tāto se i fine remuñāi
sper. Pepe occlto di iudicio ē
flagll̄i correptōē: s repbi ib̄
mdo. dūq: multa dāpnablia
commisisse uidēt. ds pti tñ a
do nll̄o emdatōis ūlē ferui
t. Pl̄s corpit flagll̄o q̄ ad
diligit si p̄ qūt dicēte amos
ppha. Tm m̄ uos cognui ex oī
bz natōib̄ tre. ¶ dcō uisitabo
sp̄ uos os iqtates uāe. Que
ē dilig̃ ds corp̄ flagll̄at ait
oēz filiū q̄ recip̄. Vald̄ p̄ necess
ariū ē iustū i hac uita z uita
is tēptaī z ūbaī flagll̄o. ut
dū uitis pulsat ds ūtutib̄ nō
sr̄biat. duz uō qui ai aut car
nis doloē attīt. a m̄di amoē
retīnat. Tēptaī a oz iustū ne
sz tēptatōē plage ñ tēptatōē
luē. Vnū ēta suos electos ds
agit i hac uita. ut fōtōrib̄ dū
flagll̄i stimlis feriūt. Nll̄a ob
letam̄ta p̄sētis uite dlectēt.
sz celestē patriz ū ēta reges ex
p̄tat ī ds sinēt ds sidzēt. Electos
b̄ uite adūsitate p̄baī. ut
sz pēt̄ iuditiū a domo di ia
piat. dū i hac uita electos su
os ds iuditiū flagll̄o castigat.

Gemia Vgemia p̄ussiōē. z.

p̄ussio ē dīna. una i bonaz
ptē q̄ p̄utim̄ cāne ut emde
m̄. altā q̄ ulñam̄ oscia ex ca
ritate ū dm adenti diligam̄.
Gemio moze ds respicē. ul'
ad uciaz. ul'ad uidictā. ¶ Ad
uciaz sicē pēt̄. ad uidictā sicē
dū fōtōrib̄ castigati corrigūt. ab
ētna dāpnatōē liberāt. Quib̄dā

+ Vte solui
sodomoz se descensuz et visuz testat.
Trinoda roē
et cetera q̄ seqnt̄ talia
ptē huiū carte seu folij
p̄ vtī tale signū. +

sub bn ẽ ille male. sic dicit
hacc. q̃ potẽtie castigare
aspernans p̃ morte gehenne i
cidit cruciãd. Porro
q̃ dicit male. ille male
ẽ. qr corrigi noluerit. et flage
llat illum hoc uita sapuit. et in
ciplina prudẽtie dãpnat. Inde
tri corrigi quod dicit aspernans
ꝑ ipso. ut ꝓ flagella male
amittãdi. Vel q̃ ꝓcul per
ꝓbrum dicit. fruit prudẽtia suos
uiros. dicit sapiẽtia nõ recepit.
Plerq; uiri plagis ꝓcul
ne potiõ pũo sine ꝓsentia pa
ciantur flagella. an pũo tim
et nesciat cãpa illa q̃ sit quam
uiuit bs modi pati supplicium
et pũo ambigãt maxime i me
rore uiuat. Quãm me flagella
uistis a deo absoluat ꝓsen
ad bs ẽ sit metu uidiste flagel
ne istantes et plagen ne suf
ferat ad ꝓgãda dicta. Nũ
q̃ dispatiat et sitis punescat
quam sic aut ꝓlla ꝓsus pũ
duplicia recipit. Dissimilitudo
Ecce non illos cidit | canis. iii.
q̃ sitatis bs q̃ nesciat corrigi
et hoc uidet flagellãti. sicut
ꝓfecit operatione mali. et dicit
s ad acuẽ tumet. ꝓpire abs
uidet. Ad ãtudẽ de nolle
ꝓ uero corrigi. ad uisitatu
trigit similis. q̃ sed ẽ ꝓsecu
mitti pcare posse i salute. fla
gellat eos corpis ifimi ne p
cet. ut eis utili sit frãgi lan
guoribus ad salutẽ q̃ manẽ
i columes ad dãpnatõem. Vi
sitatio dei ꝓ sp i tonitu accipit
ꝓ sp i malis. In bo ẽ accipit
sic ẽ illos. uisita nos i salutari
tuo. In malis ũ uis ꝓ. i tpe
uisitatio sue pibuit. Turbe et
causis ifimitates accidit ꝓ
pon. i. ex pe. et tẽptatione. et ex
infãtie passione. Et hinc tm
nouisse ꝓ hysana medicia
sicãte. Illis ũ sola pietas dine
mie. Et uale tores s. et sani
tate ill ifimati et ñ pcare
ne pnigrẽ salutis illicatis
sodomor se desecẽtes et uisu
ti testãt. Trimoda uoe s q̃
uoluerit patitur. i. ad dãpnatõ
ne reprobor. ad pgatõem quos ẽ
ire uidet electos. ad ꝓgam
dã mitor gla. uistos. ꝓ nãq;
ti egypte cessa ẽ ad dãpnatõem.
Sed ñ pauꝑ lazar ad pgatõem.
Ti ꝓuisse ẽ iob ad pbationem.
Flagellat bo plerq; ado ante
petum ne malus sit ut paulus
q sathanẽ dãgo istigãte cãnis
tollerãtur semlos. flagellat

et nesciat que culpa sit illa

ꝓsentia

eleazar

etiam & post pœnitentiam corrigat. sicut
ille sapiens qui filium suum in
infinitum amat. ut spes salutis oriatur.
Non enim iuste nimiam & quasi necessariam
uapulat. Nam dum non iustis
plerique flagellat. ne dum iustis
superbius cadat. In hac uita dum
tuto magis studuit. quam
magis expiando flagellat. Sed
alios feriendo corrigit. dum quibus dicit.
Ego quos amo arguo & castigo.
Alios feriendo punit. quos iocundo
castigabilit dum aspicit. quosque
non iam sub disciplina ut filios pater sed
districta damnatione ut hostes
adversarios punit. dum quibus dicit. Flagello inimici percussi te castigatione crudeli. Et iterum. Obsecramus ad me sed ut iste tua. Insanabile est dolor tuus. Vnum
quisque festinum & timeant ne sit
fessatum et iuxta aliam alia. Flagelli nam quae tuae dilluit alia aliam
mutauit iuxta. Nam cum mores
non mutant. actiones non expiant.
Quis dia percussio aut pigritatem
te presentis est. aut iuxta pene
sequentis. Nam quibus flagella ab
hac uita inchoant. et sicut per
cussione perdunt. Per moysen
dum dicit. Ignis exarsit abum mea
et adebit usque ad inferos deorsum.
Si quibus dicta sola. non indicat
dum bis iudicat. Qui tu non arguendus
dum ut quia alias scriptum est. Iste po
pulus dum egypti luxuriae sedo
eos quod edidisset pecuniam. Quid
nos ei fuimus dicta bis pecunia.
una tu parsio intelligere. quibus
capta illic pecunia. Vtribus quo
ad non corrigitur percutiuntur
sio flagellor. Sed quia tu sit iuxta
non torquetur. Hic est quia ipse serpens.
Quem ut dicit diploide duplicem
sua. Diplois ei duplex uestimentum est. quia figuraliter induit. Ga
dium pena & eterna damnatione.
Per iremiae. Cor meum sup dolore
& gemisco damnatione. et
ille in furore sedo. Si uero alii
sup dolore orare cos. & gemisco
pena. pietatem. & eternam. Quibus
sedo dum induit. si malo est illic
bonum. & ut dum sordidum cum di
uitiis & luxuriosis. Quantum
quantum tempus ut sentiat. ut si
mutat iam non sentiat. atque
stilletur omnes. Nam ad ultima
cum sentiat quia gaie. Hoc per
cum flagella eternae eternae
corrigit. Ut quae induit spiritu
occide squame infidelitatis.
quia dum mutatur per incipatione
occidos cum. Quia festus resolu
ta est dum ita mitis. Et ut punito
sa saitas quia adiolat hoie duc.

festinet supra alio folio

hic castigati corrigitur ab eterna damnatione liberantur. Quibus dicitur ut in fine et in pno precedentis folij. Iuxta tale signum. ⁂ +

Est et salubris infirmitas que per diuinam correptionem mentem a duritia frangit. Languor anime .i. peccatorum infirmitas pernitiosa est. De qua et apostolus ait. Quis infirmatur et ego non infirmor? Nam infirmitatem carnis utilem esse idem apostolus approbat dicens. Quando infirmor tunc fortior sum.

De tollerantia diuine correptionis .iiij.

Murmurare in flagellis dei peccatorum homo non debet. Quia maxime per hoc quod corripitur emendatur. Unusquisque autem tunc leuius quod patitur portat. si sua discusserit mala pro quibus illi inferetur retributio iusta. Discat non murmurare quod male patitur si et ignorat cum mala patiatur. et per hoc iuste se pati arbitretur per quod ab illo iudicatur cuius numquam iniusta iuditia est. Qui flagella sustinet et a deo murmurat. iustitiam iudicantis accusat. Qui uero se cognoscit a iusto iudice pati quod sustinet. et si pro quo paciatur ignoret. per hoc iam iustificatur per quod se ipsum accusat. et dei iustitiam laudat. Dum ex rebus prosperis utilia iustis exempla prestat hominibus. necesse est interim eum et aduersitatibus tangi. quatenus eius pacientia approbetur. ut de nouo fortitudinis documenta ex eo sumant quod prosperitatis eius temperantiam agnouerit. Qui passionibus anime insidiante aduersario cruciatur. non idcirco se credat alienari a deo quia talia patitur. sed magis deo commendabilem se esse existimet. si dum patitur laudet post deum quam accuset. Ad magnam utilitatem diuino iuditio mens iusti diuersis passionum temptationibus agitatur. pro quibus si deo gratias egerit sueque culpe quod talia dignus sit reputauerit. hoc quod ex passione tollerat ei pro uirtutibus reputabitur. quia et diuinam agnoscit iustitiam et culpam suam intelligit.

De temptationibus dyaboli .v.

Multis calamitatum temptationibus mens iusti in hac uita pulsatur. Unde et oportet ab hoc seculo funditus euelli. quo et erumpnis careat et fixam illic securitatem inueniat. Inter eas penas quas iustus in corpore patitur atque eas quas mente per fraudem dyaboli tollerat. multum interest. Nam grauius fert quas interius luget. quam eas quas exterius sustinet. Has enim et loco euitat et tempore. illas nec loco potest euitare nec tempore. Non amplius temptat dyabolus electos. quam dei uoluntas permittit. Temptando autem sanctorum profectibus seruit. et si nolens utilitati tamen sanctorum seruit dyabolus.

etiam + quatenus

per hoc

qn eos tēptatōib ss ñ dapit
z pō eruat. Nā tēptatōes qs
ille ad huianū ifirmū mouz.
itēdūt xps ad exercitū ūtutū
salub utilē oūtit. Insidie
dyā atqz astutie qbus huc
atqz illuc qrētes qs duocēt
diffūdāt. a potestate tn dig
ñ egēdūt ne tm noceat q
malitōse ostēdūt. Nā qndo
scōz ūt tāta tollerare potu
isz si supna dispēsatō pio
moderamie negtiā dmonū
ñ frenaēt? Et lz dyā tēpta
tōes iustis sp iferre cupiat.
tn si ad potestatē ñ accipit
nlla tenū adipisci p q appetit.
Vnde ois uolūtas dyā iusta
est. et tn pmittēte do ois pō
iusta. Ke se e tēptaē qsdz i
uste appetit. z eos q tēptā
dis ñ ñ iuste de tēptari per
mittit. Vnde i lib regū d dyā
scptū e. Qa spūs do malus ir
ruebat i saul. Vnde iuste qrit.
Qd do cū malus? Si mal cū
do? Qz duobz ūb aphēsa e.
di potās iusta. z dyā uō iu
sta. Nā spūs mal p necessitā
uō. z idez spūs do p acceptā iu
stissiāz pō. Dyā ñ e imissor
z incētor pō iutōz. Neqz ei
alibi occup fomita succēdit
ñ ñ p us pūc cogitatō d'lēta
tōnes aspēnit. Qd si a nob sp
mit? sīñ dubio ille qfusius ab
scēdit. statiqz iacēt sīñ luce
faces illi. Sollicite náqz ho
stis insidias intelligē pit z ca
uē di sunū oz. sicqz inocētia
uite existē simplicē. ut tn opō
teat cū simplicitate ee prudē
tē. Qd pdētia simplicī ñ miscet
mē ppbaz. columba e seduc
ta ñ hñs cor. Qz ido colūba
qz simplex. ido cor ñ hñs qa
ignaua pdētie e. Sepe fatuus
sathane scōz cordibz apit.
qn p spēz boi āgl'm se simlās
lucas dū nitit electos decipe.
d tegit atqz ostēpnit. Qz ū
ba fallacis doctne ds scōs
fac intelligē. q. dyācā eiozez
iti cognoscat ac sollicite cauē
at. Discētō scōz tāta ee dz ut
int bō z malū pditi rōe diu
dicēt. ne eos dyā p spēz bom
fallat. Hec e e poctatō iosue
dicētis. Nī es an adūsaiōz?
Ppt b z iēmie dr. Si sepauc
ris ptōsiuz a uilu. qi os meū
ēis. Tuc ei d se bñ iudicat
sci. qn eos ds fallacia dmo
niōz tēptaūta fac intelligē.
Oltī dapūt adyā z ignorat
se ee deceptos. ppbe osee testi

at Quas si a nob sperauimus

frangit iacula incipientie eius tōtempte qz

quater

dictantur. Comedunt igo alii robur et ut igniu. Illum nacq; maligni spis significant qui uitiis mentis cedunt. Si hoc corda negligentiu no intelligit. Taq; in hemis dum uicat. qn de apta iugitate boiu dpuare conat. Firmat no tuc iccd diu pseuerantia et uiturus ea q; destruit. qn et q decipitur sua dtrita no sentit. Si taq; sit uiturus q; uitia sectat et diligit. In oculis cinaliu dum tribus e. i oculis electoru tuoru eu uil e. Ab iecdul ut ieq; timet. a fotib infide ut uimis oteptnit. atq; ad momentum ostensis repellit. Qui suggestiones dua no recipit. i ei insidias mime tuisit. Nam facile iose qti ope repellit. Si pma oble tamen illi respuat. Dum ei spes e ulte cui si capitu. pme suggestioi no resistit. totus i intima cordis diu ni sentit ulabit. Teptationi dubeat intra fragilia. q si no cauet. Si p usu i osuetudiem transeat. m nouissis fortie qualescat. ita u aut nuq; aut ei difficultate uicit. Nu i tota uita dum p uasare boiu cupiat. aplius tn i fine mollit dape. Hic e q spn o ptoplaustu spenti e dictu. et tu insidiabis cal caneo ei. Qz nimiu bo que dum iaisu pcite uite n dap. inouissis supplatae dispoit. Pin q uis qz sit uiste nuq; nece e ut sit i hac uita secur. Si sp uiuit cauear spq; ne i fine corruat ptimescat sollicitus. Dum sine fauto uiu bladitur. Qu su mollit tepta uita oia. eu eo q se p baq passus e ad dum teptai. Dum scdm os no tene to possidet si teptado psequitur. Nam qz n scis i trisec regnat. o eos extinsec pugt. et q i tius amisit cniuu extin mouet bellu. Tuc o ei q possidet dum actus seuit. qn se utute dina ab eo expllendu cogscat. Vn im d spis re dap gtu puer iq hitat. qn ad xpi ipiu cere ab eo coact e. Qd fem et ad uba iob respice. u inouissis beemoth caudi sua qi cedrus astrigit. plis o eos dum diuisis teptationib isiste q poss t et a luis sua utiliu posse. u diu illi ipediuit n p fitiat q decedist. Malig spis lq it nos muda re cupim. sin intmisice tem ptat iterz sordidae. Sci d psa go spu eorz insidias prognscat.

sancta

finis

conat

et quod semper timeni senti
unt / id sine cessatione operibus scis exhibe
mur. ut dicimus puri inuen
iamur. Quod blandimento decipiunt nunc
ut prius dicebatur / quasi per hoc planum
paradiso se decepti. Quidam ei
uitorum pestiferis uitiis repugnan
tes deceptando illud. nec permissis
decipi. nec rebus transitoriis qui ne
cessarius uiuere. nec ex ipsa semen
suppletione qui leuia et transitoria
suggerit. quasi mixtura cordis incipi
dita et lasciuia quasi dissoluat.
secuique ad uitiorum ducat. Ir
gumenta malitiarum malitia
rumque cogitationum semina qui
cordibus hominum diuidit. ita se
per uidique capti implicant uiti
ut exercitique per eundem quasi tem
ptauit. sine pietate esse non posse
sit. uelut si uires habere. quod
si fecerit peccatum. si non fecerit re
us puniri sis. Intuitu quod ma
li discimus ut euadendi aditus
pateat. maiora pro euadendo se
ut maiora uitetur. Dum quod
deuitare quisque queuit / plus nasqui uni
cuique natura intendit. et in se ap
plicat uinum aptum homo ad praeuidui
ispernit. Ex ea parte dum homo re
ptat quasi eos persecutere humo
re facile inclinare ad uitia con
spicat. ut fere uiuorum ostentatione
adhibeat et reptatione. Lege
balaam qui figura dum non possit ex
ea parte prepetit punitos eos praen
dere laqueos / et quasi sestu eos fa
cilius et lapsuros. Nam et quasi
aliquibus deuiare non ei pabulum parte
mittere. nubi ipsum et tradit. Illos
dum non eorum quasi ex spatione
ipsa fustum. si quidem dicis quod
tollatur pugnet. Nam si asperar
sion cadit. mentum illum uino ne
quique resistere. Sic dum thorus
eloquis lenimento. quasi dicit
quod dictis lapsus ad eos exercen
Solo leuiatum. spes dicit. quo
ibi seth mare nolubili insanu
astuque. dum illum pro nominum
quod pisibus ad alia subtollere
Et recte huic tale uocabulis appella
re. quod pisces uitio acute qui aut
parere mutet. tui ut aiat hau
tus spes ut ibi seth mare insana
iactere fluctuatione. Et eo est quod
per uiba sua dum operatur fortit
uocabula. ita ut quisque sigilli agnitio
quaite illo. pre noiere eroo. Quo
et decipit dum in aiat et. Ne per oci
ne inuit. Quod reptat in spes
et. Ne cupiditate ac nocendi malit.
Quat insidiat in anus et. i. sup
numa. Pendique ei dolos ipsat
quis iniciat uia per icentur
decipiat. Aliud est inter inter

quasi

rabido
quos iam auido ore diabol⁹ deuorauerat
rursus diuini iudicij occulta misatione
ab eiꝰ ore eripuit. et saluti restituit.
Nam sepe multos

aut ob irreptibile imqnte

auiqꝫ dꝰ. aliud ů ibitare.
Nā ⁊ i cordib⁹ scōr ig̃ditur
dū malas suggestiōes isi
nuat. sz nō bitat ieis. qz i
suo cōr ñ eos tnāsduc. Qui
ů ieis cōr s. ipōs ibitat qz ipi
sū tēplu eis. Et si suripiat
m̃ tib⁹ elector dꝰ. ñ ā ieis
regesat sic i cordib⁹ reptor.
Par enlore fidi mor excita
t ut exeat ab electis. Non
nlli qs ātiq hostis lus uo
luptie m̃sos tenū potētia
dia p peitētia ab ei fauab⁹
tēxit. Quo d bonor iūtu p
pheta electi d ee dꝰ escam.
cū ali sēptur sit fenū sicut
bos comedr. ñ qꝰ i ecclis dei
fenū s. q electi abr sz bō ee ⁊
uncēt. Ne pl⁹ qd bonor nuo
peuit ap hoies electi ap dm
fenū existit. Eur dꝰ iam
deglutisse dr. qꝰ iā pfecto sce
lere duorasse uide. Eū ů qꝰ
ñ deglutiuit opis pfectōe sz
tēptatōnu illecebris mōdet
ut duoret. qdb tñ qꝰ i maxil
la mādit. Vnde paulus bt sti
mlos cāmis qbr hūliet. nō
bt pēidi pfectōe q deglutiat.
Os dꝰ uerba ei s. Verba uō
ei ispiratōes occlte s. quib⁹
corda hoi alloqꝫ occlis urit

cupiditatib⁹. Qdā ab icōri
gibili iūgtate. qz spōte nō
corrigūt. i m̃dis spiritib⁹ ue
ādi tradūt. ut ꝫripiendi
eos cōrlr beat pō dmones
tronibqꝫ eor afflicti humili
ent peitent ⁊ solueē. sicut
et ap cōrithus scles d. tradē
b⁹mōi hoies sathane in interitu ca
nis ut ipsi salū fiat. Vtile ē
ei qs dar pēitēs ut i aia sal
uēt sathane cōrlr dputari.
qtenꝰ ex pseti cōceptōe fiti ūr
iudi timeat. et d certo caue
at. Qdā a pō dmonū ad
emdatōes dputat. qdā uō
dspecti ad solā pditōes tēdūt.
Nūqꝫ uacat dꝰ ad ūsiu hō
mistur aut ei tribl'atōes cor
dis exaggēat illi: aut dolores
corpis susciatur. Hic ē qꝰ apl's
ait. Dat ē m̃ stimlus cāmis
mee ángls sathane q me colla
fizet. Sepe unsti m̃tes uari
is tēptatōnū dolorib⁹ ue d
monū cruciat. Vt itū ust
ad dspatōes águstia coā
tat. pmanēti a idi amore
aie. et ipa tal' águstia ad
m̃ntur pficat. Nā siue saio
siue i corpe pistictū i m̃dor
spūm qlibet adūsa ust pa
ciat. ex di utiqꝫ pmissu id

delinqre

uexationur

patiē. Qd sibi ipm ad dei
gla: buil' referat: et dicat
q p corpis passiōē iob dic.
si bona suscepim d manu dō.
mala a qr nō sustineam?
Iste nō sepat ab sz ouigit.
Qualis atroci agustia tor
queat. Mlta uis adusa in
aia patit istigatōe dmonū
sz talib tēptamtis pire uite
etne nō p. qz pius dō ad dā
pnatōē ailpe nō reputat.
Nā ibi peccam ū uolūtate
ul' cupiditate dflectim. v
uō uolēt adicim et si faci
n aut flagitiū nō ē. misia
tū p flagitiō et facinoē est.
Sz q dm p irogata laudat
misia. omisso qd ildubio
caret facinoē. v tēptamē
Plerūq dmoēs tis sōpniōr.
i noctib occētēs hūa vi.
nos sēsus p uisiōes obbāt
ut fōrdolosos et timidos faci
ant. Aliqties et dspatōne
pēcōr mētes ousi p sopōē cō
tūbat. hōrēdaqz grehēne
supplicia minitat. Nō nū
q aūt et apta ipugnatōe
crassātes huana corpa ūte
tat. q tū dō p mittēte mal'
fit ad uidēt: uisis ad tol
lerātie gla: plerqz imēdi
spē eos qs icūbē i scti amoē
ospicaūt. dōmiētes qdā ua
ne spei pspitate illudūt. qs
dā uō quos formidāē aliq
adusq psentiūt dōmiētes
iam tūore oscitiūt. Sqz mi
sor cōda uariis illusionib
itēptātes m uacua pspi de
mlcēt: m uana fōmidie t
rēt. Qd aū nllis aū raris o
scit s dlictis. aut nūq aut
raro tūoribz fatigāt noctius.
sz placato sōpno qescētes it
diu et p sopōē qdam achana
et mistica ostuent et uidēt.
Qd ū cōda sua gīnoribz uitis
polluēt ostāe pauoē illusi
spēs tremēdas aspiciūt. fallax
ei ymago mētes misor diu
sis ludē ymagibz. et qs uigi
lātes iuitia tūaxit. dormiē
tes fatigat ū nūq securos
regesēē sinat. Nōnūq et ele
tor mētes hōrēdis ymagib
sōpniōr spē imēdi trificare
conāt. et qs uigilātes uitis
tēptāt n supāt. acē dōmiē
tes ipugnāt. Sci a et si ad
monitū hmōi uisoib omo
ueāt. mor tū uigilātes illu
sionū uaitates dspiciūt m
tētōneq sua p tū ad dm cō
ūtiūt. Duise qualitates sūt

+ quamis

+ qd de sue maiestatis pmissu nolē qui patit portat.

" minant

sōpnio. quod ē ex satietate
seu iamtōe oritur. q̄ ē p̄cepti
entiā nota ē. quod si ex ipsa
cogitatōe oritur. Nā sepe q̄ i
die cogitant. in nocte rerq̄
sant. Nō nisi ā insticōs spū
ū intōe fiunt illusiōe. salōe
pbāte. Qlibet igō ante fece
rit sōpnia. et illusiōes uōe.
Ecce quedā iusto fuit m. i.
supne revellatōis mistio. sicē
legit. Legē d̄ ioseph filio ia
cob. tūc sōpnio p̄tendit. quod
ul sicē iendō d̄ ioseph. ma
ne. qui fingēt ei p̄ncipe egy
pti sōpnio admonit ē. Nō
nūq̄ et p̄ntia accidit in
stiōes. i. cogitatōe sōr et illu
siōe. atq̄ uōe cogitatōe et re
uelatōe. d̄ ūlēd dicāt. Fu igō
rex cogitare cepit in mente
suo. qd ēt futurū p̄ h. et q
revelat in stia ostēdit q̄ uē
turū s. Et ē sepe ex igōr cogi
tatōnū nūq̄ sēsu p̄ōrigunt
q̄ ei mīus exercitū revelantur
d̄ū regē sant. Quādo similā
uā sit sōpnia. facile ēt eis
ēdi nō op ē. q̄ dū sic ymagi
tōnū q̄ ūtutib ozīūt. et
ūn uelāt uato ostēdāt. Nā
facile g sōpnis fides adhi
benda nō ē. ne fōte sacrās

i ādīn iuēs se mūtōmās
q̄ iēcūtū fallat. et aliq̄ et
rerū finūd dūpiat. Nō nūq̄
itēdūt d̄ mōōs decep tōia fin
uāe ita q̄ sēdī aūōsōe obstui
tesq̄ illudūt. ut q̄dā sōpni
ū aliē euēniāt q̄ ōndūtur.
Vt ē imitis fallāt itēdū et
uā p̄mūtiāt. Et q̄ūne ita ac
cidūt ōtēpnēda s. ne forte
d̄ illusiōe p̄ēdāt. recollētes
tēm sēpē dicētes. Si dixit
uob et ita euēnit nō ēdatis.
Sōpnia sūla s augurūs. et
q ei iēcūtū rēia augurū
nosēāt. Nō ē uā sōpnia q̄
cogitās ātīm die, noctūq̄ s
ymagīat mītes ē nō nūq̄
tpī q̄ sōpnia fingūt. Sepe
dū p̄ōra mala p̄ītē memo
riā ac gebēne indicti in b
ūīs recollēdo ymagīamur.
b mōī ūīta mīte ymagina
tōes aūt d p̄ītis admissis
aūt d fūtī supplicii memōia
ūgilātib fūjt et p̄ūsiōes
sōpniaq occūrūt et cogitati
ū mītes ocūrūt. Nā ima ū
mēōrie fūjt utq̄ sūū ūgi
lātib sūū dōmētib nb. Ta
lēi ei motōe hōrībīli pano
re et p̄ōcēte ocūrūt. et q̄ g
ūia s q̄ōmīsīm et q̄ dūm

q̃ ptimesam⁹ mtis aspectu ē
isop mo ortplam. Ho ē pe
qn noctis nolētes ymagi
b⁹ illudim⁹ cogitatōis affūb⁹
pucim⁹. luc qpe ymagines
qs iūtate gessim⁹ sepe dor
mientib⁹ iaio apparet. ti ino
rie. si nō ocupisedo occurit.
Qi noctna illusioe polluit.
qiuis ⁊ si ee meouā tpū co
gitatōnū psetiat se mqna
tū. tn b⁹ ut teptaret culpe
sue tbuat sudq; indutia
stati fletib⁹ tgat. Vorde. vii.
Hoc ē remedū ei q uitor
teptamtis estuat. ñ qtie
quotz uitō taigit toties ad
orōez se sbdat. qz frequs oro
uitor ipugtōez extīguit. Ha
pseuiam⁹ oz itendē aīmū no
strū orando atq; psalendo. q
uiz ipōtunae dsiderior aīma
lū suggestioes q mīs obst
puit sensib⁹ fōtissīa itentōe
supem⁹. ac tādiu isistē quiz
psistendo uicam⁹. Nā negligē
tes orōes n ab qō bō ipetrare
valet q noluit. Qn qs orat
sēm ad se sp̄m aduocat. Ac
ū uenit ofesti teptamīta de
monū q se mtis p̄uāmus m
mguit. psetiam fere nō sustī
nētes effugiunt. Ido ordīe ē
nō labior. neq; ulla dsciplīa
dō itend⁹. sz oratio cō aspiē.
Qdo si tacite cō corde ⁊ nox si
lēt. Quādiu bōib⁹ latet
dō latē ñ potest q oscule pīcēs ē.
Qdī ē q cū silētio orare cōde
sīm sono uocis. qz solus ūbis
sūm intuitu mtis. Puīqz ē sūm
gemitu orādum. nā pōtor
reādatio mīorē gignit. Qui
ei oram ad memoriā culpi
reduam⁹. et magē reos tue
nos ee cogīam⁹. Idqz ei dō
assistum gemē ⁊ flere dsie.
remiscētes qz gīna ⁊ secta
q omnisim⁹. qqz dura iferni
supplicia q timem⁹. Qcēs q
lē is lorōe offert. tale p̄ oro
ne obtuet. Nā n pficit oro
si dūmo omtit. und itm ue
ma postlet. Ille ei pīe dsi
mtū effectū sīm dubio pap.
q qs orando ablm postulat
dūmqdo nō ūtit. Qcēs mā
celestis ē. ⁊ te orando dm bī
ortplat. qn nlio treuc cu
re aut erozib⁹ ipedit. Qpz
ē ad bō ifua nā. iahena ū
tbat. Puma ē oro qz i suo tpe
sell nō ifuciūt cure. lōge a
ado ē aīm⁹ q lorōe cogitatōi
b⁹ sell fūit occupat. Tuc nō
placet oro. qn aliūd ñ cogi

qui tales orones habeant. et
sicut in quibus dā sint

tam. Qz uald pauca s. dissi
cile tñ ē ut sp sit. Omes q
aīm orōe uacāt adeo illicitis
cogitatōib occupat. dū in
orōe uenit ofesti illi ymagines rez qs nup cogitauit
occurrit. additūq; pcis obstitit. ne se mēs libā ad celeste desiderīū eīgat. Q itaque
pgand ē aīm atq; atpalui
rez cogitōib seggand. ut
pura acies cordis ad dm uē
et suplicat dirigat. Nā reuā
tē ipetrāda dia mūnā cēdi
m. qn suplica affāu assisti
m cū oram. Oltis modis
itūpit ordis intentō. dū se
p sauriā uana mēdi igerit
in cuiq; oātis aio. Huic
a magis dyā cogitatōes cu
raz selāiūz huanis mētib
igerit. qn orātez aspēit.
Quoiz mōis oō ipedit ne
ipetre qz ualeat postulata.
hē si aut qsq; adh mala o
mittit. aut si dlinq ti s dbi
ta ñ dimittit. Qd gemi nū
malū dū qz asemipo ab
stīcit. ptīn secur studio o
rātōis icūbit. a adeo q ipe
tre pab cup mētē lilē erig.
Qi ledit ñ dlistat oraē p
se ledētib. alioqn uē di se
tētiā pēit q pro iimicis ñ
orat. Sic nullū pfic iuliē
medicamētū si adh ferū i
eo sit. ita nē pfic oō illi cui
adh dolor i mte l odiū ma
net ipectōē. Tant ē dz er
ga dm orātis affēs. ut nō
dspet pcis effectū. Inanit
a oram. si spei fiduciā nō
hem. Petat g ut ait apls
uīqz ifide ñ dubitās. Naz
q dubitat silis ūde maris
q auēto fert atq; dispgit.
Diffidētia nasciē ipetrādi
orātq. si se adh aīm sētiat
dīa pēidi affōez ūbāi. Nō
ē p hzē pcis ētaz fiduciaz
q adh ipceptis di pigtat a
pēi recordatōe dletat. Qui
a pceptis di aūtit q iorōe
postlat ñ mēt. Nē ipetrat
ab illo lō q posciat. cui legi
ñ obedit. Si ei id qd ds pcip
faciem. id q petim sīñ dubio
optiem. Nā sic scptū ē. qui
aūtit aurē suā ne audiat
legē. oō ei eit execrabilis.
Oltū ap dm utq s nēcia
omdāt. ut orōe opatō et
ope fulciat oō. Vnd ē ieremias ait. Leuem cōdā nū
ci mānib ad dm. Cor ē cū
mānib leuat. q orōez cū op

sublevat. Nam quisquis orat et non operat. cor levat et manus non levat. Qui quis non operat et non orat. manus levat et cor non levat. Et quia et operari necesse est et orare. bonum quidem est. Levemus corda cum manibus ad dominum. ne dum negligentia mandatorum corde repugnemus. dum salutem nostram obtinere aut sola oratione aut sola operatione otiemur. Postquam tonum opus agimus lacrimae oratione funditur. si minus actionis humilitas impetrent precibus. Publicani ad dominum manus expandunt quia suam oratione iactantiae pellit. sicut publicanus in templo iactantiae orabat. seqz magis quam dominum de operibus iustis laudare voluerit. Quorundam oratio in peccatum utitur. sicut de iuda proditore scribitur. Qui ei iactantiae orat laudem appetendo humanum. non solum quia ei oratio non delet peccata sed et ipsa utitur in peccatum. sicut iudas ut bestia quae ieiunare et orare iudantur cor tunc oratio non ut ad propitiationis proficiat minus. sed mutatur potius in peccatum. Ideo itidem oratio electorum ipsorum cor differet ut in prior punitas augeat. Per cum iustitia publicani audiuntur peccata fit salutem quos affligunt. ut duas ut tribulationum remedio subueniat. Puto oculi ad auxilium apparent. Vna tunc pucorum frigida igitur filiis nabuchodonosor dum ne agnoscerent. Et quia psalmista in psalmo ait. Propter inimicos meos eripe me. Pium tuidi evaudiuntur quorundam orationes ut dum diffunt fortius exercitio gaudiis primus cumulet. Et prunam quia repulsione messium. igitur quoto tardius sata semina exeunt. tanto ad frugem cumulatius escant. Quaes orationes nostrae cito exaudiamur. nunquam nobis fuerunt in oculis proximi. ut ipsum quod differunt dum ne reputetur iustum quia est nihil. Intendum quod pseudoprophetae orationes non cito exaudiuntur. utilitatis nihil est non administratis. Saepe et dominus multos non audit ad voluntatem. ut exaudiat ad salutem. Multi orationes non exaudiuntur. pudendo ut dominus meliora quam petunt. sicut otiosae solus puul quae in scolis uapulet dum exorat. si non datur ut postulationis effectus quae impedit tale exauditio ad profectum. Nonnulli quibusdam otiosis electis. deprecatur ei dum quod nonnullis huius uite commodis ut adusis. punitia non dina tribulationis cor dissidio minime ostulit. quae meliora

i oratione

exercitate

pharisaeus

tantū teste depromit. Proprium vpocri
tarū est offerre se in oratione iudenthy.
quor fructus est non deo

illi ictinū pmittit. Oro pua
tis locis opportunū fudit ma
gnasq; optetū spernit dū do
placē si ab hoīb glām aparet.
Nō in multiloq exaudiūt hō
ad ōs qi plinis eū ūb oncē i
fletē. neq; ē audiat eū multip
oratis sno. si pura sincerāq;
ordīs intentō. Nomū ē cordis sp
oratē. hō ē ē ex sono uocis deū
spūalib ymnis glificatē. Indi
est sola uocis cantē sicūdū ite
tōē. Sic sic autē ap cantātes in
cōdib uris. hē nō solū uocē
sī ex cōde psalētes. Vnde alibi.
psallā spū psallā ē mēte. Sic
orōib regimū. ita psalmor stu
dius sīgnat. psallēdi ē uti
litas tristia cōda solat. gtuōs
tūores facit. fastidiosos oblectat.
ipēcēs ex suscitat. pēcōres ad
lamēta inuitat. Nā qūis duā
sīt animalia cōda. stati ut dīce
do isonuēt psalmi stati ad
effectū pietatis aīmū eor m
flectit. Dū vanū nō uocis mo
dulatō sī tūm ūba dīna qi di
cūt dīcit amouē. nescio q
tūm pacto modulatōē cantētis
maiō nascat apuctō cordis.
Multi ei requūtū q cant suauīā
amoti sua ēmia plāgūt. atq;
ex ea pte magis flectūt ad lacri
mas ex q psallētis isonuēt
dīcedo suauissīa. Oro i psēti
tūm unta p remedio pēcōr
effūdit. psalmor ā cantatō
ppetua di laude dmōstrāt in
glām sēpitnā. sicē sēptū ē. Bti
qi habitant i domo tua. i sēla se
culor laudabūt te. Tui opis
ministrūt qaiq; fidēlīt itētaq;
mte exequūt. qdām anglis
sociatur. De lectione. viij.

Oratōib mdam. lectōnib in
strum. Vtq; hō si lucrat si
nō lucrat. melī ē oratē q legē.
Qui ūlt cū do sp ē frequēt dīter
oratē. frequēt ē legē. Nā cū ora
mus ipi cū do loqmur. cū ū legimus
ds nostū lō. Ois pfectū ex lē
tōē ē meditatōē procedit. Quē
ei nesciūt lectōē discūt. q ait
didicūt meditatōib ostūdit.
Femīnū offert domū lectio
sānē sēptānē. sīū qr intellectū mē
tis erudit. seu qr amīdi uani
tatib abstrētūr hoīes ad amo
rē di pducē. Excitati ei sepe il
lius sūmōē ūb tūbūm ad sīdēro
ūte mīdane. atq; accēsi m
amōē sap trito uana spes
mōtalitatis huī nb ulescit.
qīto āpli legēdo spes ētna da
rūcīt. Femīnū ē lectō studi
ū. p quio sēptē itelligāt. Sm

at tristitia cordis

psalmi

q̃ utilē l'dignē dicat. Erit
ei ātea qz p mpt ad itlligē
dū q̃ legē. sepe ꝑ ꝑone ad pfe
rēdū q̃ didicē. lector strenu
po ad iplēdū q̃ legē q̃ ad sēl ē
ꝑmptissi. Minor ei pē ne
sare qd appetas. q̃ ea q̃ noū
is nō iplē. Sicē ē legēdo sare
neapisam. sic sciendo recta
q̃ didicam iplē deteri. Lex di
et p̃mū bī z pena legētib:
ei. p̃mū ieis q ea bn uuedo
custodiū. pena uō q male
uuedo ea ꝓtēpnit. Qis qui
a ꝓceptis di discedē opē q̃tēs
eadē di ꝓcepta legē l'audire
potuerit. corde suo reprhēsus o
fjdit. qz id q nō agit medita
t z teste oscia itius accusat.
V z dd ꝓpha dicat dicēs. Tē
ñ ofiidat. ei respicio ioia mā
data tua. Frauit nāq; un
qz ofiidit q̃n mādata di ul
legēdo l'audiēdo respicē. que
uuedo ꝓtēpnit. Corde ē rep
hēdit dū mādatorz medita
tōe docet. qz nō ipleū opē q
dina didicē uisioē. V assidui
tate legēdi. IV.
Psmo pt
Nsēli sēe sēptē agsēē ñ legē
di fāuiaitate. sicē sēptū ē. I
ma illā z exaltab te. glifi
cabis ab ea ei ea finis āple
xae. Quāto qsq; magis ī sa
cra eloqs assiduus fuit. ti
to ex eis ubiorē itlligētia ca
pit. Sicē tia q̃ q̃to āpli exol
lit. tāto ubius fitificat. Quā
to āpli ad q̃ z ātē nō oscēdit.
tāto magis ad hōs ars ipa de
scēdit. Sicē i lege scbit. moy
ses ascēdit i mōtē. z dō dscē
dit. Per ē dōtio spiualis q
ille tīm secta dinorz seruta
bit mādatorz. q ab actōe
terrene curie amouuit animi
et sedula fāuiaitate sēptis
scis ihesit. Nā sicē cor z uuedē
p qdē uēqz ābl'are si ñ ofiti
libtate. dū cor pgrēs q nō un
det offēdat uuedē ñ offēdi
el q caueat. et quo s pgēdū
agscat. S z q nubilo terrene
curie fuscat si tēpter di pscru
tari mystia nō ualet. qz ea
ligse curaz ñ uidz. Qd ille
timdē efficē nalz q sese d ex
tēorib curis sēli abstinēt. et
totū animi sēptūz medita
tōi dfigit. Quidā bī itlligē
tie igenū si negligē letōis
studiū. et q legēdo sēē potu
erit negligēdo ꝓtēpnit. Qi
dā ñ amorē sacēdi bīt si tā
dictate sēlis ꝓfēdit. q tīn
assidua letōe sapuit qd ige

p desidia

nimosi nō nouūt. Ingenio tar
dus ⁊ si nō p nāz p assiduū
tē lectōis augmtat. Nā q̄
ms sēsus ebitudo sit. freq̄s
tē lectō itelligētiā adhibet.
Sic q tādus ē ad capiēdū. p
itentōe tē studii pmiū pap.
ita q pstitū s ex dō ingenium
itelligētie neglig ordēpnatō
reus existit. qz donū q acce
pit dspiat ⁊ p dsidiā dseli
qt. Qdā di uiditō donū scie
q negligēt accepuit. ut dur
d rebz cēitis punīt. Tar
diōes a ido q scīe cupuit dif
ficilē inuenit. ut p maxio ex
ato laboīs maxī pmiū hēant
retributōis. V doctrina siū grāi.

Doctrina siū adiuuāte .x.
grā q̄ms ifūdat auribz
ad corz nūq dscēdit. Forīs qd
pstrepit. sz itius nō pficit. Sc
auīt di fmo ifūsius auribz ad
cordis itima pueīt. q̄n grā
di mītez iīt ut itelligat trāg.
Sic ē q̄sdā flamma caitatis
sue dē illuīat ut uitalē sa
piat. ita q̄sdā frigidos tor
pētesq dfīt ut sīū sēsu psi
stat. Pleriq iacuīe itelli
gēdi inuaces existūt. sz lo
q̄di iopia angustīt. Qdā
uō iutīz pollet. q et sacendi
copia ⁊ di cēdi efficatiā hī.

Pleriq scia V supbis lectōi
accepta septīz bus .xi.
ñ ad di glāz sz ad suā laude
utūt dū ex ipa scia extollū
t. ⁊ i pāt ñ pē mdaē dbu
erūt. Nūq oscēdit legendo
pfūz sciaz arogātes. Nā q̄
ms sapiētes i supficie md
ant. medulē tē ūitatis a
chana ñ tāgūt. qz sup nu
le ppedūt. Sēp ei supbi le
gūt q̄rūt. et nūq inuenīt.
Dīne legis pengētia hūi
lib ⁊ bñ ad dm itrātibz pa
tet. pīus a atqz supb clau
dit. Nā q̄ms dīna eloqa
i lectōe arogātib sit apta. i
mīistio tē clausa atqz oc
cīta s. Dū fmo di fidēlib
luīt. repb a ac supb q̄ad
mod tenebrīt. ⁊ uñ illi il
luīant. ñ isti cecīt. V cā
nalib lēteriib ⁊ hēticis .xij.

Plerq legē itelligē q cānalī
ūba legis pcurrīt. sz is q
eā sēsu itrioris itelligētie pl
pie. Nā q lītīz legis intēdūt
ei occīta penetrē ñ possē. Qb
ti ē nō itelligēdo spūalī sēp
turas nē eas recte sētiendo
i hēsim dūoluī s. atqz m
multis ērōribz dfluxīt. In

sol' fidlib' religata ē lex. te
stāte dō ꝓpb'az. liga testi. si
g' legē i discplis meis. ne ei
aū iudus itlligat/ aū hēticus.
qz nō ē ꝗ discpl's. Vnitatē
qpe pacis q' ēpi docū nō se
cuntē. Vq ad dō d'. Inb' cog
scēt ōs qz mei estis discpli
si dilētōēz hūeritis ad iuicē.
Sēptās hēretici sano sensu
ñ sapiūt. si eas ad eiōrēz p'
ue itlligētie ducūt. neqz se
metipos earū sensib' sbdūt.
si eas pūse ad eiōrē ꝓpiū ū
tūt. Doctores eiōrū pius p
suasiōib/ ita pagumta fīa
udulētie illigāt auditores
ut eos qi i laterito iplicēt.
a q exiē uix ualēt. Tāta ē
hēticōrū calliditas. ut falsa
ueis/ malaqz ois pmisce
ant. Salutāib/qz reb' plerqz
eiōrīs sūt uir' intēsūt. q fa
cili possūt p'uitatē p'ūsi dog
matis sb spe p'suadē ūtatis.
Plerqz sb noīe catholicōrū
doctōrū/ hēretici sua dēa sēbt.
ū idubitātē leeta ēdantur.
Nōnūq' ⁊ blasphemiae su
as latēti dolo i lib' nr'ōrū
iserūt. doctnāqz ūaz adult'
ando eōrū ūpūt. s. ul'adicie
do q i pia s. ul'auffendo q
pia s. Caute meditāda/ ea
utroqz sēsu pbāda s q legūt.
ū mē aplica mōita ⁊ teneā
q recta s ⁊ refutem q ōia
ūtati cōsistūt. Sēqz i ois i
struam. ut amal' illesi pma
neam. Ido philet' vanis fi
gmta legere poetarū. qz p
oblectamēta iamū fabl'arū m
tē exercētur ad icentiua lib
dinū. Nō ē solū thus offe
rēdo d'mōib/ ymolat. si ⁊
eōrū libēt' dēa capiēdo. Q'dā
pl's meditāt' dlectār' gētiluū
dēa ꝓ tumtē ⁊ ornatū s'mo
nē. q' sēptās sēas ꝓ elloqū
hūlez. Sz qd pdest in mdā
nis doctus p'ticē ⁊ i cōmesce
i dīnis. Caduca seq figmta
et celestia fastidiē mistia.
Cauēdi s g' tales lib. ⁊ ꝓ
amorē sēas sēptās uitandi.
Gētiluū dēa exterī ūtōrū ello
q'tia uitēt. intī uacua ūtu
tis sap' manz. Elloqa d' sac
exīnis icōta ūb' apparz. itri
sec' aūt mistīōrū sap' fulgēt.
Vnde ap'. hēm' iqd th'saur istū
i uasis fictilib/. s'mo qpe
di occlt' hī fulgorē sapie
et ūtatis. repositū i ūtōrū u
lissīs uascul'. Ido lib' sā sīpli
a s'mōe o sēpti s. ut ñ i sapia

De libris gentilium. capitulum

at p'tinuit.

incompta

ubi / si iostēssiōe spes bō ad fi
dē pducerēt. Nā si dialetica
acumis usutia aut rethorice
ātus ellogētia / edim cēnt. Ne
qq̄ putaret fides ē i ūtute
dei / si ielloqēte humane cogni
tionis assistē. n qq̄ ēdaemus
ad fidē dīno ispiramīe puo
cam. si pō ūbor caliditate /
sbdua. Dio selaū doctna spi
māls ūb rationēs ac se per
ellogētie tumorē attollēs. p
doctnā sipliē ⊂ humilē humā
euacuata ē. fidē sēpēi ē. Nōne
stulta foē ds sap̄ hui seculi fasti
diosis atq; logcalb sēpēē sōē
mm̄ pp sipliē f minōr placēt.
gētili ei ellogētie opata. unde
ill' idig. q si aio humilitas mūdā
ē intendat. ofesti adūtit q̄
excelsa s que i ill' dspicauit.
In letōe nō ūba si ūtas ē amā
da. Sepe ā tegnt sipliatas ūti
dica. et opposita falsitas. que
boēz ist ēiozib; illiē ⊂ pligue
ornamēta laqos dloes aspar
git. Nich ā agit amor mū
dane sēie. n certollē laudib
hō. Nā q̄to maiorā fuerit lit
tāz studia. tāto aīm ārogā
tie fastu iflat maiorī itume
sat iactātia. Vnde bn ps ait.
Qua n cognū litterārū introibo i
pōēs dō. Siplitozib litis nō ē
ppōnēs fuē grāmatice artis.
Ochioēs ō ē omnēs litē qa
sipliciōēs ⊂ ad solā humilitatē
legētiū ptinētes. Ille ū nego
tes. qz igerūt hoib pmitōsā
mīte elatōēz. Ochioēs ē gr̄
maticos q̄ hēticos. Hētica ē haustū
letifēi fuē hoib psuadēdo ppi
nat. grāmaticoz ā doctna pōr
⊂ pficē ad unta dū fiūt ad me
liores usus assūpta. Vcollatōe
Cum sit unt' ad istēnd · xiii ·
letō. adhibita ā collatōne
maiorē itlligētiā pbz. Ochi
ē ē ofēre q̄ legē. Collatō dua
blitatē fuē. Nā ppositis ītroga
tōib actatō rex euclud. et
sepe obstōib latēs ūtas ap
pbat. Qd ē obscūz ē aut du
bū. ofendo ato papī Qlitur at pspicit
psūt i collatōe figē. Res ē q
p se min adūtūt. p opatōnē
rex facile capūt. Nā sepe sb
spē alia spēles aīs dīne sēpē
īsinuat. ⊂ n palā, uidēti ostē
sioē uīe appāret occlita legis
mistia. Hic istruē solz colla
tio. ita ā tentō dstruit. hec
ē reducto sēsu ūtis litēs ge
nat. et pugnēdo ūb ⊂ idō bla
sphemiā. Ind hēses ⊂ scisma
gl sbūtūt fidē. ūtas cōzūpit.

scidit caritas. Cō tētō soꝝ stu
diū ñ pūitate sed p appetitu
laudis ēstat. tūtaq; ē i hus p
ūsitas ut ūtatē cēdē nesciat.
ipāq; rēta doctrīa euacuare
ōtēdat. In disputatōe fidei
ū cuēda ē ppositō nū ā tifitio
sa sb tilitas. q̄ calidis obiōib
retia tēdit. Ita ē ūsuris aff
tōib; p̄ūor disputatō inoda
tē. ū recta cē simlēr q̄ p ūsa
p̄suadēt. Letō medēte auxilio
eget. q̄ si fuerit nālī tādior
frequēti tn meditatōe acuit.
ac legēdi assiduū colligit. Se
pe plura letō lōgitudīs cā me
moriā legētis obliuīat. q̄ si
hus sit sūmotoq; lib sūia re
tinetēt iaio. tē sine labore
lē. ⁊ ea q̄ letā s recollēdō me
moria mīme euadūt. Acce
ptabilior ē letō sēsib tractā
q̄ apta. Implī ei itellēt ist
it q̄n uox legētis qesat. et
sb silētio ligua mouet. Nā
clāē legēdo cor lauat ⁊ uo
cis acumē obtūdit. De ōtēpla
tiua uita | tōne ⁊ actōe. xviii.
Inocētia ē opēr bonor. ōtē
plātiua spēlatō sup̄nor. Il
la cōis mītor ē. ista ū pau
cor. Actiua uita mūdanis
reb bñ utit. ōtēplatiua uō
mōo renūtiās soli dō unē d
letat. Q̄ p̄ius i actā uita p̄fi
cit. ad ōtēplatōē bñ oscendit.
Qcūto ē ista sb tollit q̄ illa
nul' iuēit. Qcūq; ad sb tpā
lē gl'iā aū cānalē affectat
ocup. ad ōtēplatōē p̄hibet. ut
posit i actual' uita opatōē p
get. In ista ē plus pēcatū
ō opis cūcta euanēda fuit
uita. ut illa uā pura mētis
acie ad ōtēplādū dm qs pe
uāsēat. Et ḡ ōūsus status ad
ōtēplatōē oscēdēt aptat. tn
rōe cogit ut plus i actē uite
opatōē ūsēt. Et ei actē ⁊ cō
tēplatē uite d iacob sime
q dū a michel b'ē ad unsi p̄n
dstinatēt. q ōtēplatōē significat.
Iua. b'ē laboriosa uita illi sup
pōit q actiua dmōstrat. Si
cut sēpēt ab oi negotō ārcuo
p̄uat. ita ⁊ ōtēplatōi uacās
ab oi actōe actuali aūtrē. Et
sicē ab actiua uita oscēdētes
i ōtēplatō quiētē sēpelluīt.
uita ab actōe tēli recēdētes cor
uita actā i se ipsi sēpelliēdo su
scip. Ac pb uite mūdane ac
tiua uita. et uite actē ōtēpla
tiua sēplani ē. Vnū sēi sicē a
sacto ōtēplatōis ēgdūt ad
publicā actōis. uita rursus ab

actōis manifesto ad sectū cō
templatō itime reuūtur. ut i
tus dm laudet ꝗ accepūt
uīn foris ad el glāz opāt. Si
cut agle moris ē sp occulus
iradiū sol' ifigē nec reflectē
n esse solū obtētu. ita sci a o
templatōe ad actualē uitā it
duz reflectūt. Osidrātes illa
sūma sic ē utilia. ꝗ tn ista
hūlia sūt paululū nre idi
gētie necīa. In actē uite ge
nē hūana itentō pseuiant
iceds. i o templatōe aūt sese p
itūalia resum. qz diutīnita
te o templādi lassat. Qrsio ai
maluz q̄ i ezechiele ibāt z nō
reūtebāt. ptinz ad actē ui
te pseuiātiaz. Et itez ea aia
lia q̄ ibāt z reūtebāt. ptinz
ad o templatē uite mīsaz. In
q̄ dū qs itendūt sua reuer
bat' ifīmī reflectūt. atqz itez
itētōe renouata ad ea und'
d'scēdūt rūsus erigūt. qd
fiēī i actā uita nō pōt. De
q̄ si qs reflectat l'ad modi
cū. stati uitōz excipit' flu
xu. Oclm d'ytrū scādalizā
tē q̄ euelli d' pāp. uita cō
templatā ē. duo oclī i facie
actā uita z o templatā i hoīe.
Qd g' p o templatōe, dicd' i ev
re. melī ē si o templatōis euel
lit oclm. suās s unū uite
actual' obtutū. ut sit uti
lius illi p sīplicē actōez me
ad uitā. q̄ p o templatōis er
rōē mtū ī gehēnā. Sepe
mēs ad sūma ab ymis eri
gīt. et sepe a sūmis ad ifi
ma pondē cānis īclinata
reflectit. Oltos ds ex cāna
libz sua gtū uisitat. et ad o
templatōis fastigiū elleuat.
multosqz a o templatōe uisto
uidtō d'sīt. et lapsos i tē
ms opibz d'reliqd. De o templa
Et q̄ scīī amatōib' | torib'us
carū s sci uald' | mūdi. xv.
ueld' adūsa refugiūt. plsqz
adūsitatib' mūdi gaudet q̄
p spīritalib' d'lectāt. Alieos ē
a deo qbz ī' selm ad oē como
duz p spat. Suis aūt di aīc
ta hui mūdi o ia s. ꝗ dū ista
adūsa sētūt ad celeste d'si
drū ādētī excitēt. Magna
ap' dm refulget gtū q̄ huic
mūdo o ēptibl's fuīt. Nā re
reūa nēcē ē ut q̄ mūd' odit
diligat' ad'. Sēcōs uiros ī'
sēlō pegnos ē z hospites. uīn
et rep'hēdī t' petī q tab na
culuz ī mōte fiēī cogitauit.
qz scīs ī' mūdo tabnaclm nō ē.

qb patri & dom i celo ē. Qui
uri ro ostēpnē mūdū cupi
uit & motū mētis ad supna
reuocāē. ut i sese colligāt
ūn d fluēuit. et m se sb tra
hāt ū dispsi s. Iusti q reb
bonorib qr ac uite bladimē
tis renūtiāt. pmd se ab oī
trena possessione mōtificāt
ū do uiuāt. Idoqr seli hi blā
ditias calcāt. ut ualidiores
ad uita illā d hui uite mō
tificatōe osgrāt. Cucta qppe
tpalia qi berte uiuētes are
scāt & trāseūt. Ido petrus re
br q nūq are scāt recta ista
fluus di ostēpnit qr i eis sta
bilitatē ñ aspicāt. Qi post re
nūtiatōē mūdi ad supnas
patias scās d sidrus ibiat ab
hac trena itentōe qi qb dam
pēnis sbleuat erigitē & mō
lapsus eāt pgemiti ospicē.
et ū puenāt cū gaū magī i
tēdit. Qi uō a ostēplatōis re
ge reflēē i curas hi seli iad.
si ad meōria sui reūtat pti
nus igemisat qtūqr fuerit
trāqlla q pcid. et q ofusa
sūt ique iad. ex ipa lalois
sui difficilitate cognoscāt.
Qd ei i hac uita lalosius
q tremis d sidrus estuare?
aut qd b securi q hi seli ñ ap
petē? Qi ei huic mūdū diligūt
tribulētur ei curis & sollicitu
dinib obrāt. Qi a eū oduūt
ñ secāt itīne qetis trāqllita
tē fruētes fuē pacis reqr.
q illuc erptāt b qādmodo
hīē iā inchoāt. De scās q se a
ōsortio seli separant. xvi.
Sci uri fūditus selo renūtiā
tes ita huic mūdo morūt
ut soli do uiuē d sletēt. Quā
toqr ab hi seli oūsatōe se sbē
hūt. tāto itīne mētis qcie p
sētiā di & āglice socē frequē
tiā ostēplāt. Valor tā pīua
sūt opa maifesta ū hu q supn
nā patriā d sidrāt. ñ solū mo
res eor sz & osortia fugiāt.
Qdā & corpalī sepaī d sidrāt
ab inimīs ut eor nō iuoluā
t d lictis. Nonlli & sinō cor
pali discessu spūali tīn ab eis
itentōe receduūt. q & si cōes
sūt oūsatōe. diseti tīn s cōde
ul opē. Et hr sepe ime cāna
liū uita d s ptegat elector.
tīn satis raru ē ut qsq int
seli uoluptates positis amī
cis maneat illibat. i qb &
si nō cito iplicē alī tīn at
bit. Neqr ei diu tut ē pōt
qui pielo prim ē. Via sine

at in quo

offendiculo. Vita monachi sine
cupiditatibus et timoris incitamento
non queat esse. Nam concertatio nichil ab
stinebit. si cupiditas eum obli
gat continentem. Item. Consilium
remotum est a mundo. si mundo me
libere utor, utique non possidere. Illic
enim possessio est quod ... facio et cor
terrenis dicitur est. Magis vero ab
solute accipiunt cum tamen et mo
nachi communes fore iubentur qui
non construunt. Nam moniti mihi
apud se ipsos ... ut
dum abiecerint hec vita dispiciant
quid faciant. De preceptis altiori
bus monachorum. xvii.
Alia sunt precepta
que dantur fidelibus communi in seculo
vitam degentibus. Alia his qui se
culo renunciantibus. Illis enim dicitur ut
sua omnia bene gerant, istis ut sua
omnia derelinquant. Illi preceptis ge
neralibus astringuntur, isti precepta
generalia perfectius vivendo transcen
dunt. Ad perfectionem non sufficit nisi ab
negatis omnibus se etiam semetipsum quisque
abneget. Sed quid est se ipsum ab
negare nisi voluntatibus propriis renun
ciare. Ut qui superbus erat sit humi
lis, qui iracundus est esse studeat mansuetus.
Nam si ita quis renunciet quibus pos
sidet omnibus ut sui non renunciet
moribus, non est Christi discipulus. Qui ei
renunciat rebus suis sua abne
gat. Qui autem renunciat moribus
pravis sui ipsius semetipsum abnegat. Vn
de Dominus ait: Si quis vult post me venire
abneget semetipsum. Non rigida — De temporibus monachorum exemplum.
terrena monachi professione sec
tanda. Ceterum supernum amorem possi
tum dissolute appetit, tanto
propius eum mihi amorem denuo
reducit. Nam professio non perfi
ciendo ... terrestria.
in quibus nullus se monachus
alliget omnino. Ita tamen alligat eo
... amore. Lege quod est
... vita dei
est. Itaque qui superius appetat
ergo dilectione fugiat nescit.
Vnde scriptum est: Qui apponit scien
tiam apponit dolorem. Quanto enim quisque
ceperit superna scire que appetat
tanto de infimis actibus quibus inheret
dolere debet. Propterea et Iacobus apostolus ait:
Miseri estote, lugete et plorate.
risus vester in luctum convertatur et gaudium
in merorem. Hinc et Christus: Beati qui lugent
quoniam ipsi consolabuntur. Et rursus:
Ve vobis qui ridetis quoniam flebitis.
Qui ad hoc conversionis sanctitatis pretextu
non aliquando se consideret, non di
scipulus est sed pravitatis sectator
existit, quia non post Christum sed post seculi a
morem portare studet crucis labo
rem. De humilitate monachorum. xviii.
Summa monachi virtus humilitas.

sumu mutu ei sup ē. Tuc ant
se monachu qs indicet qn se
mimu cristi maunt. z ei ma
iora iniuriu opa gessit. Qm
diu d fuit z tm iniuries suoptor
sin odie humilitate secuit. isti
qi d excelso gnl cōmuit qa
dri pniuriu elevatōes. Siau
tur qs pnicia plabi potuerunt.
Qis di fuus d suus mitis nō
dz attolli diu post se iudat ex
ifidelib d platōres alios fici.
Nouit a dis sēs altius se nō
ppōnē scitatu. Qp oscia fun
di humil ē dz z ēstus. s. ut pon
militate nō supbiat. et pnci
le mōzē cor ad lascuā n dis
soluat. Vi fuus diu lb ad op
agit ut ei ad lb remuneratōes
pmeat lētus ē. ne forte dis
cussioē celestis iudicis reus
pēset z i hus qd d negligēt
aut supte ad opasse inueniat.
Sdqz pl ipo ēstis mercōqz ef
ficat. atqz id sinēt turbatur
reminisces paulo ubio septi
ēt. maledōs q fac op di negli
gēt. Nā iuacat ocēpnam si
p tempoē ca q lwā ē agim. Di
fuui sin ītmissioē legē ozē
opōtet. ne forte mitter octo
dciti spis fōnicatōis subri
piat. Cedit ei labōi nolup
tas. animu a uacāte cito p
occupat. Sōtuē salōē p oti
ū multis fōnicatōib iuolu
tū. z p fōnicatōis uitiū ub
i pdolatiā lapsū. Vi mona
chis q curis seli occupāt. xiv.
Hu qui p di amore sclo renū
tiat. et ip curis rep fallua
mū iplicāt. qm to se rer studi
is occupat. mto d me se ipos
sbtrahit cōstatu. Qi sil z tre
mis parē curis z dlnis exce
studēt. utq placēt sil n ma
lēt. Nā duas curas pēt ioc
pectoi humano nō posse z du
obz fūnētes dis. um placē
difficile ē. n pus affectus
cordis expellat iportuna se
cularis mitatio curas. ala
q tristicia iacet neq p geri.
Nā dū p mitias sēl cogitatio
nes aspāgit. ad qlibatēs
sin se nullatenus colligit. Si
guē cor rōpi qd nōdum
nolētes. et nūdū renūtiāt
et curas ipsas aspnāt. Q dū
ppiquor utilitates pauat
adi amore se sepāt. Vi sp
mal nō pōt dz sic ppigrati
ut dū ill gām pistare stu
dat. ipē aspātu pposito n dēti
net. Qlth ei monachoz amo
re pentū nō solū theins curis

clatione

posse

se

tunis

et opari

sz & forensib' uiguis inuoluti s
et p suor tpali salute suas
aias pdidrunt. Intdu iordia
tu discto e. dum negat pare
ti q pstat extneo. Vt nouis
no pietatis phile offi. sz ca
nalitatis negate affectu. Pa
rentib' ei canalr pstat. q ext
neis pie ipedit. Sic nm nb
no odienda e aia. sz ei cana
les odio dte hte affes. ita n
parentes odio a nob hndi s
sz eor ipedimta q nob ab itu
ne rto ppeduit. Vnde tn dns
ita pcepit a nob pentes odi
sic & aias nras. figar scor
uiror renuntiatu sclo uac
cas dsigre allophilor acar
di gestates. Nar sic ille pi
gnor affectib' a recto itine
digsse s. ita & ~~dr alono~~ uir
mdo renuntias petele obte
tu no dr alo ppediri ppposito.

minime

Vbius q mdi amore ppedi

Multi cupiunt aiola | untur. ex.
re ad gtm dei. sz timet care
re oblectamtis mdi. puocat
qd eos amor ve. sz reuocat cu
piditas scli. Qi pmd obliui
scunt uoti. qr capunt illecebis
uanitatis. Nc cuq mgs pcell'
hi mdi inolutis. lig ascede
crucis u a mat. i. tepestate
hi scli uteris. Nam nlls te q la
cu mortis humane saluab' n
xps erucit. Qi sclo renuntia
re disposuit tnsgssiois rea
tu astrigit si uotu mutau
it. Illuocat ei idiscussioe di
uini uidicii aguedi s q qd
pfessioe spopodrunt iple ote
pbuit. Qmrabilr opat silitu
do a uoluptatib' mudi cona
tis redie ad dm retinetib'
cu cupiditatib' scli q q dor
mitis exugere conat & sopo
sopni dpmit. Ille e ad bonu
nou redire & uoluptatu fal
cabz no sinit. iste melr no
elig uigilae sz sopois topo
tenet. Illuno dtius lapsos
sr cabones frigidos fiei nigo
res. qr p torpore mtis ab ig
caitatis di exticti s. & per
mdi appetitu luce supne
illuatois puati nigdine
pcor fuscant. Qdam iten
toer loe opatois metu exti
guit iopie. nec pmtuit ifir
ma mte dsidrata pficere. et
cu idigre i mdo metuuit. a
gla sepitna sempos absci
duit. Oltis osilior argum
tis isidiat dyd i acqredo pli
ma qi paucis & modicis
duouat e oteti. Oppot g

i cor mte fuitas filiorꝫ egestatis. ꝑsuadet hæc pluā. uīn s egenis qꝫ sufficiat. q. hic blādimtis itentōꝫ hoc duotō sbūtrat. atqꝫ itrenis lucis decepti mte reducat. Oltis āgumtis isidiat dyā eis q renūtiat selo. ui ei se iterꝫ amori sbstnat. Grauī ā illos i cai piscētis seli ferit qs p renūtiatōꝫ ad mdi amorē retēit. et maxie ꝑ senedochi am sbitit s dyā moā chiꝫ. ut qꝫ ꝑ seli amorē retinē nō potuit ab hūilitatis culmīe sbtrahat. ⁊ sibie timōē s sbditi ficiat. Vi fū sp fallētis dyā pūdē dꝫ isidias. et magē ilois opib cordis dꝫ ad hilē cautelā. ne ꝑ uanā gla ꝑdat sensū acpeat. cūctaqꝫ lō amstat. q recte agēdo obtinuēit. Vi iactantia. xxi.

Ilm i fcis q i dcis cauēdā ē iactātiā. flenda tī rima s qꝫ mag q do placē ⁊ laudē ab hoibꝫ apare. Pan ⁊ erroris ē aim plen fama appetē. et ad capiēdā hūanā laudē studiuꝫ dare. Cū spice temp lō n qꝫ t āroges queites s pr pe. Nō deliat ad dyetā q nō s sꝫ do tbuit lō q agit. neqꝫ ad sinistrā se ūtit q d dīna sdl gētia pēa di licētiā ñ psuit. hoc ē q ꝓpba ait. hec una. ica ābl'ate nꝫ ad sinistrā nꝫ ad dyetāꝫ. Verꝫ ē q nā expetit dl'ctaī i laudibꝫ. sꝫ tē recte si i do nō i se qsꝫ laudt. sic scptū ē. Ind laudat aīa mā. Sepe uanā gla ꝓtēpnē do i ad elatōis gen icidit. dū i se qsꝫ gla'at. ꝑ eo q ꝓtēpnat ab hoib laudē. Qb dā ocessū ē tīnde bñ agē ⁊ frtū lō opis ñ hē. q ipi s auffer ꝑ studiū hūane iactātie. Sēp suā aspiciat fedtatē q uanegle fauorē expetit siue diligt. et ꝑdidisse lō op doleat. q phūana ostētatōe fecerit. Ilmatō uanegle uīn possit sp laudaī ñ qesat. ⁊ sbind illi mēs naītatis pūus appetit aniget. Bō opis ichoatō hūais ocelis resutit. nō dꝫ pala cicī ad hoī cogtōꝫ ueire. ne dū lō ichoatio hūamis ocelis resat auītute pfectōis maneseat ceptō scitatis. q ñ maūtatis ei tps messes florētes qto peuit gmiaqꝫ intilia fuit. Vtutes scōꝫ p ostētatōis appetitū dnio dmonū īmdoꝫ sbtuit. sic ezechias rex q dītias suas chaldis

r qten

redipuit

senetipm

agē

p iactantia pdicat. et ppa pitinas
p pl̃ez anchul. ut significet di f
nis ututes suas dũ nanoglie stu
dio pdidit pdere. Z stati d mores
suos opez dnos facere. sicĕ ille p
ostentatoẽz cholaros rex suaz do
minos fecĕ. Optia illa discretio ut
et nota sit opa mea addi augĕ
dã laudĕ. et occlta p elatoẽ in
tãda humana. Ille aut dz publi
care lo q agit q pfecta humilitate
fudat. nulla tã elatoẽ attingit.
Nã ms q se intelligit ad amore
laudis pfat fecta lo i occlto agat
ne tonte q egeit pdat. Interdũ
tam si dũ cupuit fudit suaz
mutabilitatẽ cognoscĕ. alia tamen
tãgit elatois sue oscia actone
nisi si ab hui sinceptois malo
humilitatis apuctoẽ pgant. Vn
si nõ nisi q dã d se audiẽ
tes instruit. et tn ibns alta se
ostratoẽ arsto duit ne dum
alios atrena intentoẽ erigit.
ipi itrene laudis appetitu dm
gat. Oldã pcautam ututũ iac
tantia labit ad uiua. z qdã dũ
uitoz ipulsu freqt plagit. d
ipa ifimi nalid p humilitatẽ co
nalescit. Plerq; utile e q rogi
tib; d scia ado. q. sue ifimi oscia
ad humilitatẽ redeat z humiles p
casu existat. Nõnlli falsa oppi
nioe arogantie se ce pfectos exi
stimat. dũ nõ sit q se ob ortis
cptatoib inotescit. Cato qs
fit ututi uiamoz. q to se ce
logi ab ea fuit arbitet. Hoc e
humili e q d lo nugit. ceteri
iactantia occlos qbz ds indu po
tant claudi. Sicĕ sol' radi dum
aspicit acies occli reuberat. sic
et q imodrate altioã se scru
tatur. ab intentoẽ uei obtundi
t. Sicĕ agla ab alto ad escam
collabit. sic lo d alto loe nu
satoẽ p cnale appetitu ad i
feiora dmgit. De ypocri. xvii.

Ypocta uba scoz bt uita nõ
bt. et qs p fmoẽz doctine gr
nuciit ñ fouet eos si dsit. q qs
ubo edificat. uita z moribz de
struit. ypocte sillatores dicit
q mstr ñ ce qrit si tm uidri
cupuit. Hu mala agit z lo
pfitet. p ostentatoẽz qpe lo ap
paret. p actoẽz uõ mali existit.
Oia possiit a siphab uitia pe
tn. sillato uõ z ypocis ñ omit
tit ñ a male astutis p callidi
nalitib uitia sb spe ututi cela
re. et nõ uera scitate obiecre.
Sã ñ solũ glia sup mos suus
oio nõ appetit. si z b ip uaci
refugit qs ce mnuer. ypocte
autt malitie sue occlta tegẽ

tes an occlos bos qdā inoce
tie sēitate se uestiūt ut uenīēt.
Qui bn pdīna uocē d. Ve uō
ypocte q similes estis sepl'cris dal
batis. q foris qs appārēt hōīb
specīosa. int uō plena s ossib
mōtuōr. ita et uos foris quidē
appārētis hōīb iusti. int uero
plēi estis auaītia et iniqtate.
Duplī dāpnāt ypocte. sine
pocēlta iūgtate. sīū p apta si
mlātōe. Ex illo ēdāpnāt qa
ñqui s. ex isto qōndit q ñ
fuit. Nō sp latēt ypocte. Nam
et si ip ñ sui qdā nō patrāt p
us tn q intra cōr fīmāt. q
simlāte uīēuit d stegūt. Qē ē
sincēr pmanz. nā q silātās
diutīna ēē nō possūt. Nō cōr
d spāda ē sal' q adh ad trēnū
sapuit. dū possīt et iocētis
agē uñ iustificētē. Iu ē me
liōres s ypocte eo q malu sit
i apto. et iocēto tōi. ypocte
ū iocēto malu s. et bonos se
pala ōndit. ypocti iust ar
guē phibet ne d stīor castigat
ēxistat. dicēte sal'de. Noli ar
guē d sūsōē ne odīt te. De
luōr alīēi tō | iudīcia. xcm.
sūi pūt auctōē. Nā iusd
bon pfīat. ñ iusd o tulēsat.
hoīes pūc uīuētes sīē d bōr
lapsīb; gīūlōē. ita d eōr rē
fās tōīq; pscūātia ostīdūt.
Iusd ñ ē dyā. cui iudīca
mōrs ītūt iōrbē tīmōr. Pīē et
sīū ñ ē dyā. d q sēptū ē. Qē
sūlime uīdr. et ipē ē rex sī ōs
filios sī bīc. Nūlū ē ītē q ñ hāt
ōsīū iudīc malū. Sola mis
ia carēt iudīcia. qr nēō iudī
miso. Iu reūla ñ luōr obīat
sī sola misā adhibēt. Mīsī et
bonos imitātī uolūt. et de
bonōr pfectū iudīc ipōr
tulēsāt. Quo fit ū ñ illi cōn
gāē amīcō suo. sī pīūdīcīā
d stīorē et bonos arēto studio
q sīpīs ē si potērīt d pūāre
cōnāt. Ñ malos tō pfīcē
uīdēt. ñ scādalizāt. sī q sīnt
fīnē bīturī mālīē cōgitent. Hoc
Qīs iusd p albeis ūtūtīb pre
stat. q bēō iob satban pstitūt.
Nā dū cmlātē ysp tatīb omo
uīt adūsa. sī ūn cī ēdīt dyā
posse pstitē. ñ ei aucta sūt
mūta. ocīr ñ clāruēt p babi
lōra pacīe documēta. ita req
rūt iudī adūtī male fāme
p q bōnōr uīta mālēz. sicut
q rebāt hostīū sodōīt q domū
loth uocāt ītrāt. illi ū oxitate
ēxtīōīes paēctes uīdebāt ho
stīū nō uīdebāt. Nā ahīt iudī

punit

iuidiam

hoc

17.

extoris

uidendo uel de parietē uirtutes dis
simulant uitia uero perquirunt per que
eorum conscientiam urunt. De simulatione. xxiiij.

Fraudulentie genus
in modum phaetre subtiliter insidi
arum sagittas celat. ut falsam fa
ciat securitatem. decipiatque eum
callide contra quem molitur occulte. Sa
qui uendus est inimicus manifestus est. sed
magis ille qui uideri non potest. facile
est uincimus quem uidemus. quem autem non
uidemus difficile a nobis expelli
mus. Raro nocet homo ab extrane
is si sui eum non ledant. Magis
enim insidiis nostrorum quam aliorum periclitamur. Latent sepe uenena circum
lita melle uerborum. et tamdiu de
ceptor bonitatem simulat quousque fallendo decipiat. De odio. xxv.

Non hominem sed uitia odio habenda.
flebiliter autem deplorandi sunt qui odio in
fratre tabescunt. et contra alios pernitio
sum anime dolum seruant. A regno enim
dei se separant. qui semetipsos a caritate
te dissociant. Sicut mater ecclesia pra
ue ab hominibus hereticis premitur. sed
tamen eos ad se uenientes benigna cari
tate amplectitur. ita ut singulis no
strum quoscumque inimicos sustinemus
reuertentes materna imitatione am
plecti statim debemus. Cito enim igno
scendum cuiquam dum ueniam postulat.
Non enim posse peccata dimitti ei qui in se pec
cati debita non dimittit. Formam
enim indulgentie nobis deus ex merito con
ditionis nostre imposuit. dum ita orare
nos precipit. dimitte nobis debita nostra
sicut et nos dimittimus debitoribus
nostris. Iustum est enim dei iuditium tam
quam peccatori a se indulgentiam ostendit. quoniam
alterutro unusquisque in se offenso indulget.
Quidam de suis fidentes meritis pi
gre in se delinquentibus ueniam prestant.
Sed nichil proficit illibatum esse a culpa
qui non est paratus ad ueniam. dum post
hec magis sit culpa quam tamdius delicta
relaxantur fraterna debita. Qui fratre
sibi tamdiu reconciliat. deum sibi tamdiu
placat. Frustra enim propitiari sibi
deum querit. qui cito placari in proximo
negligit. De dilectione. xxvi.

Quo sunt erga dilectionem proximi obser
uanda. Unum ne malum quis in
ferat. alterum ut bonum impendat.
Primum ut caueat ledere. sequenter ut di
scat prestare. Amicicia est animorum
societas. Hec quippe a duobus incipit.
Nam minus quam inter duos esse dilectio
non potest. Antiqui dixerunt de societate potent
duorum. unam esse animam in duobus cor
poribus propter uim sui amoris. Sicut in
actibus apostolorum legimus. Erat illis
cor unum et anima una. Non quia multa
corpora unam habent animam. sed quia uin
culo et igne caritatis coniuncti unum
omnes generaliter sine dissensione sapie

bat. Amicicia p̃spas res dl'
cioes fac̃. et adusas coione
tẽpat leuioẽsq; redd̃. Qd̃ dũ
it̃ol'atõe aĩa osolatõ adũgi
t̃. n̄ fragit aim̄ n̄ cadẽ patu
tur. Tuc uẽ aĩe amat̃. si nõ
p se sz p dõ amet̃. Qd uõ p se
aĩam diligit. ĩsapiẽt eũ am
pl'ctit̃. Qd'tũ ĩtra dm̄sus ẽ
q cãnalr hõ moĩtur pl'z di
ligit q̃ oz. Qd ei ĩtẽpant̃ ami
cũ amat. p se magis illũ q̃
p dõ amat. Quãtũ g̃ hõ ẽ q
p dõ fiẽ diligit. tãtũ p nitio
sũ qeũ p se ꝓ ãpl'ctit. Plerq;
diligit i alio hõ q odit i se.
ut pote i ifantib̃. Amam̄ ei
q̃dã eoz ignauiã. z tñ odim̄
q ignaui ẽ nolum̄. Sic lapi
des eqs z cetã. q̃ diligim̄.
sz tñ nolum̄ b̃ p ẽ z si possũ.

Ꝑro p adusa fictis aĩcis.
fraudulẽt patet xxvii.
aĩe. Nã ip̃sp̃itate ĩcta ẽ ami
cicia. nesat̃ ei ut̃ p̃soã an fe
licitas diligat̃. Sepe p simlã
tões aĩcicia collit̃. ut q̃ñ po
tuit aperte deipe deipiat fra
udulẽt̃. Huc qsz magẽ fit pi
etati iustiq; dine ꝏus. q̃ñdo
dspiẽ aĩam aliq̃ adusitate p
cussũ. Qua ire z ꝑ m̄cedis oc
casiões tollit. et ẽgra p̃cussiõe
p̃ñ ẽdel' existit. Velut actũ
est ir̃ lazarũ ulcerõsũ. dicẽq;
si bũ. p adusa g̃ z p̃spa apba
t̃. si utiq; uẽ diligat̃ ds ac
p̃ñ. Qd dũ adusa p̃cedit aĩe
fraudulẽt dstegit̃. statiq; de
spicat q̃ se diligẽ sil'a u. Amicicia
ẽta nll'a ui exclud̃. nll'o
tpr abolit̃. ũcaiq ẽ se ũtũ tp̃s
illa fima ẽ. Rari s quz i fiẽ
existat eaĩ. Nã multos acam̄
aũ adusitas tp̃ũs aũ ꝓtentõ
qlz actõis aũtit. Sepe z pho
noẽs q̃dã mutat̃ z mores.
et qs aĩ oglutiatos caĩtate
hũet̃. p q̃ ad culm̄ bonõis ue
nerũt aĩcos hẽ dspicũt.

De amicicia mutẽ orta. xxviii.
Ipt uos amicicia ex bñuolẽtia
orit̃. ir̃ fictos bñfitõ adũ
git̃. Nõ s fidles i amicicia quos
mun̄ ñ gtia copulat. Nã cito
dfuit ñ sp accepit̃. Qd'cõ ẽ
q̃ munẽ glutiat̃. eos suspẽso
dissoluit̃. Illa uã ẽ aĩicicia
q̃ n̄ q̃rit dreb aĩa ñ solã bñ
uolẽtiã. s. ut gtis amet amã
tẽ. Plerq; aĩicicia ex nẽcitate
ul' idigẽtia nasat̃. ũ sic p q̃
qsz q dsidrat oseqt̃. Ille eaz aut
ũacit̃ q̃rit q n̄ egẽdo eã appe
tit. Nã illa breuis ẽ et fuc ata.
ista pura atq; ꝑpetua. De malorũ
occidia. xxix.

quia

quia

c

d

e

f

g

h

i

k

l

m

n

o

p

q

r

s

t

u

v

x

y

z

aut. si semp quisq; qd ꝛq

ex inopia

existit

Nonnulla in rebus tam bonis bonda
e nam quia malo unitur non s
amica sed inimica s. Concordia
malorum dicitur esse bonorum. Et sic
optandum est ut bono pace beatur in
unum. sic optandum est malis su
ce sit discordes. Vnanimes quippe
malorum bonum esse dicitur/ paulus ap
ostolus. q malos d se dundit
quos in nece sua accordasse co
sperit. Iste ergo mane ru
bam. hoc est malorum bonum concordia
dundit. u eterne una tedes
ad tinudiem non spediat. Impe
dit autem ut bonum. si mane re
unitas non dundit in esse. Vt con
cordia fina. v

Non dum utilia
alicui contigere quod adhuc
uxorum contagionem fuit. Iu
quum est ad quem quod iam no. quod
hunc replendum est semper. Quia
est unum fina contigere ac sanare
infirmitate/ tale se prestare finem
utilitatem studat/ ut eum qui contigere
cupit. humili code admone
at. et ne facies ex opassione qui
cois pieti ne forte et ipse subiacat
temptationi. Sic unus spiritalis
alicui pe emdatorem exptat. tam
ptum sligtus studeo insultat.
et qui in ipsis e cos insanabiles
putat. non delinat eos ad opacandi
miam. si subiectos destita

at bonis

at impbum
aergiere
quicqui alicui qd

et atque blasphemat. Nonnunquam
accidit ut it aicos aliquem redagu
tionis enutta discordia. maio
re postea caritate enutat. ut
pote ei congaudet ea quae iaiodis
plice uidet. Et bonum quod prius non sim
quod emlatione admonit suscipit. et correct postea gratias agit.
Sit dum multiplicua lesione ui ca
ritatis extinguit. et ab amore
dilectionis sese phenitet retinuit.
Plerique conceptores suae offitium
caritatis extimat. plerique non
bonum quod ex caritate corripuit ad
iuriae gratiam trahuit. Vt et
qui eit ut ex eo deiores efficiat
quem dare obedicendo potuerunt.
Salubre accipuit unum quod
de suis excessibus agnuit. Sup
flua a humilitate e cor/ q gressi
sse se accusat quem non admisuit.
Quum sim arogantia fea sua lo
pnutiat. paulo dubio neque pe
cat. Et quorum excusatio p
usor/ q du pius facinoribus ar
guit. uba nustor pcessum
delinada abiaut. Fudtes se
dino iudicio quem puiendi s du
ri du tpzali orcepnuit iudica
ri se ab hoibus. Imqs molesta
e unitas et amara disaplina
iustie. non sletat non placetia
quae illecillitatis iusti feadi

existit

ptuiat

amico

et stites iuitati · eci ad atue
dā lucē & occlati ad tenebrē
aspiēdū ciorē · Corda reprob
lubēa s ad male o sētiēdū &
fluxa · ad bn o sētiēdū durissima · pbat salon & iusti cm
datōes corepti & stlti obstinatōes ad moiti dicēs · Doce
iustū & festiāb accipe · Vbi stl
to dāit · Qi erudit suos
ipe s iuriā fuē · Nōn illos ait
ē punitatis lwies q dū ipi a
malo cōrigi negligūt · cōre
ptos uiti falsa cmsatōe de
tinetāt & ad sin scelerīs sola
tū usupāt · si ue falso opere
rit qs ad bonos ifamias obi
ciāt · Sic ē illd exsalōe · bōa
i mala oūtit ipl & electis ipo
nit maclas · Ve aūt illi qui
et suā renū uiti cōrigē · et
bonos ñ d simit d tuālē · Ple
riq mali silēs s i malo de
fēdūt & patrimo suo pūos
d corepto bonos suscipiūt ·
ne uīn displicēt cmtetur ·
adiacētes i se aliā d lecta ñ
ñ tm d suis mal · sz & d alios
facinorib punīāt q pcā
d fendūt · Vt ppositus ecclie · x
Ir ecclie & crucifigi xvi ·
mdo p mōtificatōes ppe
cāmis dr · et dispēsatōes cor
stia ordīs sicut di nō pueritie
nolēs qs sz hūil gubnādā
suscipiāt · Multis istup satiā
nas fitudib eos q uite & sē
sue utilitate pstātes · pce &
pcē alius noluit · & dū eis ie
gimē aīaē ipōit renuit · cō
suiti arbitratōes otōsas uiti
d gē q luc aīaē sistē · Qd
cū decepti agūt p dāgūtū dia
fallētis eos p spēs bōi · ñ dū
illos apostolāh offitō reti
neq q placēt q eos ub & ex
istrui potēt · Qā uiri neq
q occupatōnū sēlāiūs cupi
appetūt · sz ocelto ordie s sup
ipositas gemūt · Et q ine illa
p melioē itentōes fugiāt ·
cū p sbdūtā ñ rē pōtāt · Qes
qs sūmopere si locat uitē fe
stināt · sz tmītes ocelta dis
pēsatōes di suscipiūt q fugi
ūt ex ect q uitē noscitur ·
Intrāt ē ad eos & i ostiūt qd
uelit ocelta ud di seseq sbdi
tos dēt ē sūmis ordīatōib
cogscētes · Humiliāt cūcem
ordīs dīne dispēsatōis iugo ·

Qm lugubre

Dons Vt idigne ppositus · xxvii ·
promouēdi ad regimē ecclie
q adb uitus sbiacēt · Hic et
q pceptū ē dd nō edificāt u
sibile tēplū · qz sāguinū uir

n

lelli fi ecpia eet. Qua figa
illi spalit admonet q ad
corruptoi s dciti ne teplu
edificet. b e ecc doce psumat.
Nó dz honois ducatu suscipe
q nesat sbiectos tinite unte
meliois pire. Neqz egli ad
pficit ut sbditoz clipas córi
gat z ip uitis sinat. Qi re
gime sacdoci ateedit appete
an ise discutiat si uita hono
ri sit ogrua. q si nó discepat
ad id q uocat accedat. Rea
tu qppe clipe gemiat. si qsqz
cu culpa ad sacdotale clime
aspiat. Vnicuiqz casus tu
to maioris e cmis. q to pus
q cadet maioris eit ututis.
Procedetiu naqz magtudo uir
tutu. esat ad clime seqtur
sbiectoz. Poleiqz sacdotes siue
mag utilitatis cu q gigis p
ce dsidiat. n ut psit psules
fiei cupiut. sz mag ut dites
fiat z honoret. Suscipiut e
sblimi culmi nó ppastorali
regimise. sz psoli honois am
bitoe. atqz abiecto ope dig
tatis. solá nois appetiut dig
tate. Vbi mali sacdotes dig
tate ñ fiat. tn igrat ado upo
ppha testate. Priciples erti
teriut sz nó cogiu. Sz b nesciet
direphae e. Ná ds oia nouit.

Cap. Sic inq z prcores ministiu
sacdotale asseq phibet. ita
idocti z ipiti atali offi retiq
biit. Illi ei exeplis suis uitq
tonoz corupiut. isti sua ig
uia iquos corigee nesciut.
Qd ei docee poteri q ipi nó di
diciut? Vsi nat locu docedi
siuscipe. q nesciat docee. Igiq
tia qppe psiluz. uite ñ ogit
sbiectoz. Cee e si ceco ducatu
pbeat. ambo i fouea cadiut.
Sacdotes idoctos pysayá p
pha dó ipbat. Ipi igd pasto
res iginuer itelligetia. Et iter.
Speclatores ceci ós. i. ipiti qi
nesciet igd uniusi canes mu
ti nó ualetes latire. b e ple
bes omissas ñ ualetes resi
stedo mal pubiu doctne de
fende. De doctna z exeplis ppo
Ilm doctna sitoz. xxxiii.
qm uita clare dz cestie dc
toz. Ná doctna sin uita igo
gite redt. uita sin doctna
iutile fne. Sacdotis pdicatio
opib ofimada e. ita ut q do
cet uito istruat ex. Vetu e
e illa doctna qm uiuedi se
foz. Ná n tpius e. qm si ido q
qz pdicat exple ope negli
gat. Tuc e pdicato utilit p

humiliter

cumulum

fere qn efficacit ad ipleti. vn
qz doctō z bōe actōis z bone
ꝓdicatōis dz hēe studiū. nā
altiuz siñ altō ñ fac ꝓfectū.
Sz ꝓcedit iust bñ agē. ū ose
qt possit bñ docē. Sic imu
misimate metallū z figuā
et pond ingrit. ita ioi docto
re ecclico. qd seqt. qd doce
at. quō uiuat. P qualitate
g metalli doctna. ꝑ figuz si
militudo pat. ꝑ pond bnlu
tas d signat. Q ū ab bnis tb
disepaūt. ñ metallū sz tta
cit. **Vbnis qbñ docet z male**
uiuit. xxxiii.
Ut dū doctōis
uitō z ipa uā doctna uile
scat. Et qnō uit sic docet. ip
qp ꝓdicat ūitate ōtēptibile
facit. Ire pūsus ē ligua ma
gistroz doctū bñ z uiuētiū male. z ido qi ex pūso ar
cu sagittā emittit dū sua
pūaz uitā ꝓpe ligue ictu cō
foduit. Q bñ docet z male
uiuit. taīq es aū cābalū so
nū fac alius. ipe tñ s manz
isensual. Q bñ docet z ma
le uit. qd bñ uiuētibz pfi
cat qūō male uit seipm
occid. Sic sacdos qdigne se
agit ut sacdotē dcet. mīsti
ū ei et ipi z alius utile est.
Indig a uiuēs alius qd util
ē docēdo. se aūt itfic pūe iu
uēdo. ac pb qi illo motiū ē
ꝓpiuz ē ei. q uō uiuit ico. i. sac
mīstiuz alienū ē. Q bñ docz
et male uiuit uidt ū cereus
qalis bōz expōit lucē pstaē.
se ū i mal sius ōsumē atqz ex
tiguē. Q bñ docet z male
uit. uidt bō malo ouūgē lu
cē ouūgē tenebr ꝑmiscē ūtta
tē mīdatō mutaē. **De exēplis**
Et ꝑ quos **pūoz sacdotū. xxxv.**
uistia docet. ꝑ ipos pe moz
irepit z moz ad pletes ptrā
sit. s. l dū male docet l dū
facit pūa. Pleq sacdotes
et cūa pūe uiuētes fōma ce
tig i malo existit. q i bonis
ex ee debuer. hn ē quocūq ex
male ouūsatōis sue pduit. d
ill rōez siñ dubio reddit siit.
Ex cānalius ꝓpositoz ex. ple
rūq fit uitā dtioz sbditoz.
Et pleb mito fiūt tales sac
dotes q ex dtioze dstruant
ꝓ ñ edificet. Ex mito ē pleb
nō nūq dpiuant epi. q. pcu
ui cōmat q secūt. Capite lā
guēte. cetā corpis mbra ifi
cāt. Vnz sēptiuz ē. Oē cap lā
guidū z oē cor merēs a plā
ta pedis usz ad ūticē ñ ē ico

at loquido

sanitas. Cap. ci. Lagundum doctor est ragés pc. cum malum ad corpus pueritur. dum eo ut pcaite l'pine do cete pestifer lagué ad pletos subditas transit. Priores s qm sint doctius sum et inta moesq; tonor eorum pnt. hns q sbas alio pdiaq; diripuit. hm e ea q et nos si tm nm s auferet. eorum ptores uo mor pte nos ipos d capiunt. Qm dicte hoi mores eors s. mlitu g distat dapna mor ad spme tpalia rer. dum istm et nos sit. moes u i nob.

De ppositis carnalib. xxxvi.

Proinde plerq; dim asilm ordinate ppositi indana et certioa sectantes. ut dum tpalib reb se totos ipedunt. spales tu tores inti oteplatio et occat. q dum e qete uite uolentib sar cina cam cpalium. p mor sepe do curis deditos sclarib ad suscep regimis puehit. ut dum hu ce tioza sine tedio pcurat spalis reb iniorib sine ipedimto rer trenar d sumat. Vi g ordine accusat aq istituit q eos co depnat. dum min spalia si ma gis trena sectat. Se dim e ta b nach dispositoe ob iniurias mdi fendas et tbines qsdam i statu eos. Sclarib curis isi stetes. ut hu q mti supna d si dat nllo treno obsistete ne goto libue b q amat inten dat. No e itaq indicad a ple te rector iordinat. dum magis noui pp sim fiusse mta pusi regime suscepisse potificis. Nap mto plebium dispoit ad unta rector et d potis ad opatoes pncipu q ex mto ple bis puaicit. Sma dapnat cham filu noe q suor ppositor eispar ipublicos pduit. sic cham q pats pudeda n oput. si de risa mostiunt. Habitis sem mtu et iaphet q reuete oput q patres suos excessisse cogno scit. si tm patru fai no diligit si tm opiat. ut imittete. Nam sui q ppositos suos puse indi cat dum trenis studus eos pls indui ete iretos. si ul' par ia ipi d spalib cogniet. Rectores g ad indicadis. a sue a sb ditis neq; indicadis. et d q pse uedetes collubas et nu mulasor mlsas pro cuit fla gello et prec a teplo. Vl' et sic d. Vos stetis i synagoga dum imde a dos disenit. Qd si a fid exorbitauit recto. te eit ar gued a sbditis. p morib uo replis tollerid magis q d stri

al: Proinde sepe de curis deditos sclaribus ad suscep regimis puehit.

dimidiant

Ingēdus a plebe ē. Q̃ modo doc
Iraodi doctōēs | torib̃. xxxvii.
Prabiē furoris disciplīe mos
ad imaīitatē crudēlitatis ouer
tuit. ⁊ uñ emēdaē sb̃ditos pot
ēt. ins pōulñat. Ido siñ mē
sura ulcisciē clīpas ꝓposit̃ im
cōd̃. q̃ cō ei dispsiū i rex curis
ñ colligit̃ i amoē umi ditatis.
Omēs ei soluta i diuūsis cathe
na caīitatis nō astīngiē. ⁊ ma
le laxata male ad oēr occōnē
mouet. Q̃ sēb̃ doctorib̃. xxxviii.
Bon̄ rector ē q̃ ⁊ i bñlitate ꝑ
uat disciplīar. et p disciplīar
nō iaīrit sūpbia. Elati ā pa
stores pleb̃ tyrāmnice pmuit
nō regūt. quiq̃ ñ di ⁊ suam
glīa a sb̃ditis exigūt. Olti
suit q iūbo doctīne ñ bñles ⁊
arogātes existūt. quiq̃ ipa
rta q̃ pdicāt nō studio cōrec
tōis ⁊ uitō elatōis ānūtiāt.
Olti ś q nō ex osultu edificai
di ⁊ ex tumoē sībiēdi docēt.
ñ ut psit sapiētes ś ⁊ ut sa
piētes uidēt doē studēt. Esti
matō pīia arogātiū sacēdotū
p quā instāē sōs rigoē disciplīne
et seq neq uit caīitatis affēōe
uidēt uoluit rigidi seūitate
et fōr bñlitatis pstāē neq
uit. ut mag̃ tribles q̃ mittes
aspiciāt. Supbi doctōēs inul
nare ps q̃ emēdaē noluit. sa
lōē attestāte. Inore stulti ur gia sībie. q̃ iēpando rigide
ferūt. et opati bñlr nesciūt.
Bñ alicī pē curāda uitia suscī
pit. q̃ ex cordis dilētōē et
bñlh oscia facit. Cetēr q̃ de
lingp̃tē supbo l odioso aīo cor
ripit. ñ emēdat ⁊ punit. Cunc
qd ē ptīnus ul idīgnat aīm
ptuleit. obuīgātes furō ē nō
dilētō cōrigēs. De bñlitate
Qui pficit | ꝓpositor. xxxix.
Ad regimē tuīt ēgr disci
plīnā sb̃ditor pstāē se ꝓbet
ut nō solū auctōitate/ nec
etiā bñlitate clarescat. ⁊
tñ ita eīt ieo ut bñlitatis
ne dissoluat uita sb̃ditor i
uitiis. atq̃ ita adeīt auctōi
tas pō. ne ptumoē cordis
seūitas existat i modīatōis.
Hec ē isi sacēdotib̃ uā discētō
q̃ ñ plibtatē supbi ñ p bñlī
remissi sit. Hīc ē q̃ sē cū mī
ta ostātia redāguet ⁊ pnci
pū uitia. i qb̃ ei sūma eōt
bñlitas loco tñ necio lilē
trāsgressores iustīe iēpabāt.
Alñ ⁊ sb̃ditis nos or aīo ē
bñliores. q̃m fēa sb̃ditor
iudicāē a nob̃. nūq ū ds iudicat.

at urgu

Negligent eps suum esse plebi
ñ dnm. uer b' caritas nõ cõ
dito exigit. V' doctne dise
Non oib: uma tione. xl.
Neadeq: doctna ē adhibēda
sz p qlitate mor diuisa ex
tato eit doctor. Nã qsdam
iepato dum. qsdã uõ ex
tato corrigit blãda. Sicut
pitj medici ad uaios cõpis
mõbos diuiso medicamine
fuuit. ita ut nullus uni
uersitatis medicina diuisa sit.
Sic et doctor ecc sigis qbq: cõ
gruũ doctne remedyũ ad
hibeb'. z qd cuq: oporteat
p etate p seru ac p fessiõe.
ãnũtiab'. Nõ oib: ea q̃ sunt
clausa apiẽda s. Olti s
ei q capere nõ possunt. qbz si
id isete manifestet. stati, aut
detrahunt aut negligunt. p ma
qpe pdetie utus ē. ea quã
docẽ oporteat estimãt pso
nã. Rudib' ppls seu carna
lib' plana atq: cõia nõ sũ
ma atq: ardua pdicãda s
ne insistitate doctrinę opp
mãt po q̃ erudiãt. V' z ap'
paul' ait. Nõ potui uob lo
qui q̃ spũalib: sz q̃ carna
lib:. tãq̃ puul' ipso lac ub
potui ddi nõ escaz. Canali
b' qpe aimis ñ alta nimis
d celestib' ñ terena oneit pdi
care. sz mediocit' ut uitia
eor mõesq: d sidrãt edocẽ.
Corrus dur suos pullos uid
rit albi coloris. nllis eos ab
alit. sz tãdẽ attẽdt don pat
no coloẽ nigscãt. z sic illos
frep̃ti cibo reficiat. ita z ecc
doctor strenuus ñ eos qs d
cert uidrit ad suã silitudiẽ
pnie ofessiõe nigscẽ z nito
re selbri dposito lamentato
bitur d pe recordatõe iduẽ.
ũ pote adhrertioribz b' ē er
nalib' ñ appeit itlligẽtie spã
lis pfundiora mistia. Nã ũ
audiri ñ capiuit pus iam pi
gnt ostenze q̃ uenãt celesti.
Illuẽ ei agẽdũ erga eos qui
nõ omittit regimi si offe
duit. atq: aliẽ cũ his q nob
omissi ñ s. Qi si iusti s ueni
andi s. si ũ dliquit p sola ca
ritate ũ loc ē corripiẽdi suit.
nõ tñ cũ seuitate sic, hn qui
nb regẽdi omissi s. Pus do
cẽdi s seniores pleb ũ pcos
ifiri positi facili doceãtur.
V' z ap'. hec iqd omnda fidli
bz hoibz q ydonei s z alios
docẽ. Ingenui lo doctoris ici
pere a laudib' eor qs salu

Sicut pitj medici ad uaios cõpis

bnt obuūgatos cōrigē cupit
ut sic ap̄ ad cōrinthios facit.
qs alaudib̄ ichoat ⁊ icēpa
tōibz pbat. Sz erat ap̄ cōri
thios q ⁊ laudib̄ ⁊ icēpatōib̄
dig̃ erant. Ille uō idiscēte sic
utq̃z oībz lō. ut oīb̄ utq̃z q
ueire undant. V silētō doc
tōr. xlj.

Pro malo mīto
plebis auferēt doctna ꝓdicē
tōis. P bono mīto audiētis
tbuit fmo doctōis. In pō
dīna osistit cū uelit dē doc
tnā ubi daē l' cū auffere.
et b' aut pdicētis aut pau
diētis fit mīto. ū m pelpa
plebis auffeāt fmo doctōis.
m̄ p utilib̄ mītis tbuatur.
Naz ⁊ bō docet bō ⁊ malus
malū. ⁊ bō malū ⁊ malus
bō. q tn fit mē mītū ꝓplōr.
Nō oīa tpā ogrunt doctne
sz salōis sniaz dicētis. tpā
tacēdi ⁊ tpā loq̃di. Nō qd
p timorē sz p discētōez ꝓpt
malor icōreptiblēz ingratē.
nōnūq̃ electos or a doctna
cessāē. Intēdū doctōes ecē
caloē caritatis ardētes ortice
scūt addēdo qz ñ ē q audi
at. testāte ꝓpha. Cuntates
aut clause s ⁊ nō ē q ap
at. Qd docēdi accip̄ offitiū
mtēdū ad tpā fēa pēi taceat.
q̃ statū cōrigē neq̃q̃ existāt.
Nā si cōrigē p̄ ⁊ dissimilat. uez
ē q osēsiz alicī erorē bēat.
pleriq̃z sci doctores p mali p
tinatia q̃ mīqs emendaē ne
q̃ūt. hīs tacē disponūt. sz
caloē spīs cōgūt ⁊ fēre nō
sustinētes. ūnz i icēpatōnē
psilnūt ipīor. V plenda sac
dotali ⁊ ptectōe i plete. xlij.

Oībz docēdi fōma omissa
ē. mltū subeūt pīcī si d
dicētib̄ ūitati reliste nolu
erīt. dū ꝓpha doctorē ecē in
struat ad sūmū uz iustie
pueire ai dē. Sup mōtē ex
celsiz ascēde tu q euāglizas
syon. s. ut ita p̄mineas mī
to sic ⁊ gdu. Sep̄t ne fōte
dbeat addēdo timoē restri
gi aud. exalta i fōtitudīe
uocē tuā ⁊ noli timē. V ⁊
iēmie dō ait. Accīge lūlos
tuos ⁊ sge ⁊ loqre ad eos ne
fōmides afacie eōr. ñ ei ti
mē te faciā ultiz eōr. V ⁊
appet qz nō timē di dnū ē.
Qd psōaz potētis accip̄ ⁊ ūi
tatē loq paueścit. gūi mltat
clpe sīnia. Mlti e sacēdotes
metu potestatis ūitatē oc
cltāt. ⁊ a bono opē l' a iusti

Sacerdotes p̃ plor̃ iniqtate dãpnat̃. si eos qui ignãtes nõ erudiat̃. aut peãtes ñ arguat̃. testãte dõo ad ꝓphãz. Speculatorẽ dẽdi te domui isr̃l. si nõ fuis locut̃ ut se custodiat ipius anma sua. ille iniq̃ sua moiet̃. sãguiẽ uõ ei de manu tua requrã. Ecẽ bely sacẽdos p̃ filiõz iniqtate dãpnatus ẽ. Et hz eos dliq̃tes admonuit̃. ñ tñ ut oportebat redarguit̃. Sacẽdotes ergrẽ dlẽt pẽ ꝓplõz. et sagnia sollicitu die uniq̃q̃z ꝓbãẽ. nuẽ testõ dõo ad iẽmiam dicẽtis. Probatorẽ ingd ddi te ꝓ mõ robustũ et scies ꝛ ꝓbabis uiae eoz. Sacẽdotes studio cõrigẽdi fũ pscrutãt̃ dz sbiectõz. ũ emãdatos luctiacẽ possit. Sicẽ ãr pecõrẽ oueit ãgnũ. ita iustũ nõ exulceãri. Sacẽdotes curã hẽ dlẽt dbus q̃ peuit̃. ũ ei redãgutõe aut cõngãt̃ aperãt̃ aut si icõrigibles existit ab ecẽ sepent̃. Atrocẽ ãgnuit̃ q̃ dãpiẽdo peãtes ñ solũ qa nõ arguit̃ ꝓpẽ. hz ꝛ adulãt̃ dapnuit̃. dicẽte ꝓphã. Et erit q̃ btificãt̃ ꝓ meũ seducẽtes et q̃ btificãt̃ p̃ãpitãti. Atro cãt̃ iterũ ãgnuit̃ q̃ peãtẽ ñ re

pcharõe uel alicui fõmidie aut potestate trẽte aũtũt. Qz beũ pcolõz ms̃ metuit̃. qz ul' amoẽ uel sellũz ipheãt̃ ulq̃ aliq̃ sacnõõ ope ofim dãt̃. Posti p̃ fuiles ecclie ti mes ne aliqcã pdãt̃ ꝛ mole stã odiõz idãt̃ peãtes nõ arguũt̃. et cõtrẽ pauprũ oppsso ꝛõ uent̃. ñ pumescãt̃ d' seũtãte redãdẽ rõio p̃ eo q̃ oticescãt̃ d' plebis d' omissis. Qũ apẽtibẽ pauꝛes oppmũtur ad dãpiẽdos eos bõ sacẽdotes p̃ rectõz aurẽ ferũt̃. ñ uent̃ cuiq̃ sumcãdaz molestias. sz oppssoꝛes pauꝛũ palã ãgnũt̃. sepãt̃. exulcãt̃. nmq̃z metuũt̃ eos nocẽdi sibãs ꝛ si nocẽ ualeãt̃. Pastoꝛ ẽ bõ aiãz suã pẽit̃ p̃ omib̃ suis. Si aut pastoꝛ pugnãt̃ d' bestias omnes custodiẽ solõz. ita ꝛ si sacẽdos sup̃ ggẽz ẽ sollicit̃ ẽ dz. ne sumẽ uastet̃ ne pscutoꝛ ifestet̃. ne potẽtõrũ cuiq̃ cupiditas uuti pauꝛũ igeret̃. Pũm d' pastoẽs nõ bẽt curã de omibz. sz sicẽ lẽ ieuã d' mercenarius. uidet̃ lupũ uciente ꝛ fugũt̃. Tuẽ ẽ fugũt̃. qũ potẽ ribũ taceẽt ꝛ malis resistẽ metuũt̃. d' doctna sacẽdotũ ibus q̃ dlinquũt̃. xlui.

apuit sz dispicuit z spuit eos
altis dilecti tui qui ppu igenuis
scait. Et talib ꝑ ysaya dr omi
nas dr. Qui dicit recede ame
no appiques mi qz imundus es.
isti fumus erit in furore meo i
gis ades tota die. Ind e q et
ap oib oia fes e. no imitta
tor erroris sz opassionis misera
tor. s. ut ita uitia alieua fleat
qd mos si tali z ipe iplicate
e error. Bon pastores ppli de
bet dilecta dfle z totos se place
tibi tradere imitatores ie
mia ppli dicente. Quis dabit
capiti mo aqm z oculis meis
fontem lacrimarum z plorabo die
ac nocte interfectos pp mi. Ta
qm g ppa dilecta pleb pe sacer
dos flere dz. sz affectu opacen
di no accusatore omissi. Non
nulli ꝑsules gregis qsdam ꝑ pe
a omunione eiciunt ut peiere
at. sz qui sorte unie dicant
ad meli exortatio ñ uisitate.
Quib ogitue iepas fmo di
um omiate. Pastores q pa
scatis pp meum uos dispersistis
gregem meum. eiecistis z ñ uisi
tastis eos. Ecce ego uisitabo
sr uos malitiam studiorum ue
strorum. Bonorum studia sicdo
tu multa diligentia z pua fun
plebium pquirunt. ñ dm immu
mis subditorum pe se curam
pstant manoes malos cauto
e subditosq ac sollicitos faci
at. Sic medici molos tum
nentes curandos suscipiunt. fu
turos u ne erupuit medicae
obstu qdam pstia accedunt.
tum z doctores bo sic ea q ma
le acta s reserant. ñ ꝑ q ad ma
ti possunt ne pterite doctrina
suscitente puerunt. Qui blando
ilo castigat ng corrigit. ce
ius nocte e ut agnate. Cui do
lore e abscidendum s q licuit sq
nam no possunt. Qui ad modi
secti s poco corrigit negligit.
publice arguendos. Sicut ulti qd
occulte sanari nesciat manifes
te dbeat emendari. Omnia festa
pe no s occulta correctione pgan
da. Palam e s arguendi q palam
nocet. ñ dm appta obiurga
tione sanat. bn q eos imitando
dligrat corrigant. Nam uni
corrupit plimi emendat. Ne
esse e e ut p multorum salutato
ne unum odempnet. qm p uni u
cetiam multi pcitete. Ita ega
dligrter fmo e pfend. sic ei
q corrupit expostulat salus.
Qd si op e aliq medicamenti
ad salutem uba iepatoie aspgere.

curandos

increpant

lentate tñ corde op' ē retinē.
Doctores nonnūq; durius fe
riunt ēcpatōib' sbditos. q tñ
acuitate cor qs corripiunt ñ
receduntur. Sepe ecē celuā aio
gātib' unde ē sirbia. et qd
a boīs pie fit. crudlr fieri
putat a pīus. qr nō discer
nit recto oculo. q a boīs rec
to fit aio. Nō ab oī pōtifice
ē uehemēt ū tato cauti ēga
omissos agat. q to durius
a ipo iudicari formidat. Nā
sic septuz ē. In q mēsu mēsi fu
ēitis remetiet uob. Cotti
die nāq; os dlinqm. ⁊ i mlt
is ēroribz labimur. Qui ēi i
nris ductis clementes sum. i
aliēo pē rigorē tenē neq; qs
tem. Multi aliorz uitia ciuit
sua ñ aspiciūt. ⁊ cū ipi ma
ximis cmibz noxiis teneāt.
miora pē frib' nō dimittit. v
pocte tiabē iocclo suo osistē
tē nō sentiūt. et hēntē festu
cā i lumie frīs itenduit. fa
cili reprēdim uitia aliena
q; nīa. Nā sepe q pūsa i alis
iudicat. i nob nocibilia ēe mi
ñ sentim. Et q i alis reprē
dim. agē ipi nō erubescim.
facili uitia unicuiq; q; uir
tutes itrēdim. ñ qd bō qsq;
gesserit agscē. sz qd mali pe
geīt scrutam. V subditis.
Propt pē pmi boīs exiui.
huano gnī pena dimit est
illata furtutis. ita ut qb' as
piat ñ ogruē libtate. hus
mi fiorēdi ūroget furtutē.
Et lz p pē humane origis. tñ eq
se iō discreuit hoībz ad uitā
alios suos ostituēs alios dō.
ū lnia male agēdi suoz po
testate dnantū restingat.
Nā si oēs sine metu fuisset.
qs eēt q amal' q piā cohibēt.
Inde ⁊ igētibz reges pncipes
qz electi s ut trōz suo ppl'o
amalo cohoeret atq; ad rec
te uuēdum legib' sbdzet. Q
attinet ad rōem ñ ē psōar ac
cepto ap dm. q mēdi elegit
ignobilia ⁊ ocēptibilia ⁊ q ñ
sūt. ut ea q s destruet. ne gle
t oīs caro l ē cānal' pō corā
illo. Vn ē ds eqlr ⁊ dnis fe
rt osultū ⁊ fuis. Oeli ē sb
iecta fuit q; elata libtas. ⁊
Multi ē inciūt dolule fulctes
sb dnis ostituti flagitōsic. q
et si sbiti s ill' corpe. plati tñ
sūt mte. V platis. xlv.
Ur iust aut oī potestate scla
ri exuit aut si aliq cigit nō
sb illa ciuat. ñ supbz timeat

hērentē

si ea s̄ subiat u̅ huiusmodi inotescat. Quat a b̄ aplicio ee. qui data s̄ potestate. et n̄ adhibuisse ē q̄ licebat. si cū posset uti licita abnuit. seseq; ut puulū i me eorū qb̄ ferat o̅. Qui i appetendis honoribus seculi aut p̄spitatib̄ istiusmodi sudat labore. et b̄ et i finito uacuus iuenit a reque. tanto q; ē sacis p̄ceor gūat. q̄to a b̄ opib̄ alienū. Quanto q; amplius secularis honoris dignitate sublimat. tanto gūi curam p̄dibus aggūat. eisq; magis mente et cogitatione subiciat. qbus sublimitatis gradu p̄poitē. Nam ut qdā patet ait. omne q̄ sr̄ eminet. pl̄s moribus afficit q̄ honoribus gaudet. Quanto q; cuius mōdi maioribus occupat. tanto facilius uitiis p̄mitē. Si e uir ualde pe aim̄ diuitiē get. q̄to mag occupatione seculari diuiet? Nō statim utile ē oē potē i signe. si tē uere ē utile si bn̄ gerat. Tuc a bn̄ gerit q̄n sbitus p̄dest qb̄ tre m̄ honoris p̄ferit. potestas bo ē q̄ do donate ē. ut malū timore cohceat. n̄ ut temere malū omittat. Nich a pei q̄ p̄ potestate p̄aidi libtate hze. neq; infelicē male agendi felicitate. Qui it scim bn̄ tpali ipat si ne fie ipetuū regit. et d̄ glia seli huius ad etna transmeat gla. Qui u̅ reg̅ excet p̄ue. p̄ uestē fulgētē et lucia lapillorū nudi et misi ad infena tōq̄di descēdit. Reges arte agendo uocati s. idoq; rte faciēdo regis nomē tenet. p̄aido a ām̄tit. Nā et uiros seos p̄ n̄ reges uocat i sacis elloquis eo q̄ rte agant. seluisq; ppos bn̄ regant. et mot resistētes s rōabli disetione oponat. Recte g̅ illi reges uocat q tā semipos q̄ sbitos bn̄ regendo modificare noiuit. Qui dā ip nomē regimis ad ima nitate transutit q̄ ad litatis. dūq; ad culmē potē uenit. i apostasiā ofesti labūt. tanto q; se tumore cordis extollunt. ut octos sbditos i sinu opatione dispiciat. eosq; qb̄ p̄ee oelgit ñ agscat. Quibus ogrue p ecestē d. Ducē te ostitui noli extolli si esto i ill' q̄ um̄ exill'. Dum̄ mōdi reges sblimiores se ceteris setiat. mōtales tn̄ se ē agscat. n̄ regni gla q̄ i seld sblimat aspiciat. si op q̄ secū ad iferos deportet attendat. Si g̅ cerebr bi tpis gla illa

potestatis

transi honoribus

agam q̃ post finem sui ne possid
ant. Qui ap̃ dicat: nõ est pote
stas n̄ a deo. quo ad ꝓpl̃ar de
qbꝰ d̃ ꝓpl̃ regnant sine me.
Ut dicit. nõ me ꝓpter
te sed me mato. Vt ostendit ꝓcul
de ꝓpl̃ar d̃. Dato igit̃ reges
furore meo. Ecce manifesti
dicit bon̄ malãq; ꝓpter
ad ordinari. et bon̄ ꝓpter malã
tem. Reges qui bon̄ d̃ minis
ter dr. qui n̄ malis solis ꝓ ꝓ.
Secdm ministri plebis dispo
nunt rerum tenere iob. Qui
regnat fac ypocrita ꝓ ꝓ ꝓpl̃.
Insceptre d̃ talem rectorem ꝓ
sumpsit. qles ꝓ peccatis meritis.
Nonnq; ꝓ malitia plebis etiam
reges mutantur. et quem nolunt
esse bon̄. accepto reg̃ fuit in
qm. De iustitia principum. xlvi.

Quicunq; ut reg̃ potestate
ita ꝓstare se oibus dr: ut quo
magis celsitudine claret honestate
tanto semp̃ minus humilitate ꝓ
nos d esse humiliatus d. quid
sum mitis timui et humilis se
se sicut dicit. Vilis secdm
et ultimo appetito omnium qui
dem. Qui recte ut reg̃ potest.
fore iustitie tanto magis q̃ sub isti
tuit. Iste nulla ꝓsperitate elatur.
nulla adversitate turbatur. nõ

mutat ꝓpter mutabilem. n̄ ad recedit
cor ei. Reg̃ fastigium humili psi
det aio. n̄ eum delectat iniqtas. n̄
inflamat cupiditas. Sine d
fundatione alienae ce pauper di
uite fac. et qd iustu potestate
a ꝓpl̃ exterior̃ potuit. sepe mite
clemtia donat. Deo d dn̄ p
apibus ꝓsulatui p regimine po
pulorum. et ill̃ eos fore noluit cum
qbus una e eis nascendi morte
diq; occiditur. Pace g̃ dr principa
tus ꝓ nõ nocet. nec dominatio
ꝓnte si obsequendo obsulet. n̄ ne
sit utile vt potest insigne/et dono
si ꝓtuitione utant̃ mibrorum ꝓpi.
Cubra quippe e fideles s ꝓpl̃.
quos dñ ea potestate q̃ acci
pit optime regit. Iniq; uniq;
iniquissitudine do laigitoi resti
tuit. Bon̄ rex fideli ad iustu
ad dilecto regredit. q̃ d iustu
ad dilectu transfert. Vt nouis
hec casui illuc ꝓpositu. ipso
sito ei ce dr nuquam egdi aut
tate. Qd si casu titubare ori
gent mor refugere. De iniqia ꝓn
cipum ꝓceptis. capitulum. xlvii.

Iustu et malorum ores dissi
milae noui. nõ q iniqtati cor
osentiat. si q aptur ꝓs cõcep
tõis expectet. qn̄ cor iustu
ul̃ emendare naleat l̃ punire.

potestatibus

nõ deuenit

misericordi

Multi adusus pncipes omnā
tōis cmise dtogūt. si pbāt no
les ds clemtiā pncipū illos
male cogitātē pmittit. istos
nō dfit. Vt illos malitia bō
istis faciat. dū culpas quas illi
agūt. isti mum pacā idulgēt.
Redde malū p malo unassi
uistie ē. si q clemtiā addūt in
stiae. nī malū p malo culpa
tis redd. si bonū p malo offē
sis ipnit. Vt dlictis pncipū sine
officiale ē pncipē cēplo. xlviii.
regtū ad meli si uitiis fiūt
ipliat. Populi ē pcātes iudi
ces metuūt. et a malo suo le
gib: cobēt. Reges aut n so
lo di timore cobēcēt. Iube in
ceps pruūt. et pabrutū hoc
ae i oē facīt uitōr labūt. Quā
to qs i supior ostitut ē loco
tāto i maior ūsat pcio. et
q to splēdōr honōē ēlsior
qs ē. tāto si dlinqt pē maio
ē. Potētes ē potēt tōrmēta
pacēt. Cui ei pls omittitur
ab eo pls exigit. etiā ei usa
pnar. Reges uiti sbditor
facile cēplis sine ul' edificāt
ul' sbūcāt. Idoq pncipē ñ or
dliquē ne formā pē faciat.
pē ei ipunita lnia. Nā rex q
runt iuitia cato uā ostendit

metu q gehēn

ut pcrato

pcrandi

ēroris. sic lē dicrolvā q pcauī
et pēare fecat istrl. Illi nāq
ascrib qqd ei ei a sbditis p
pēt. Quē nōnlli honor pnci
pū do placita fāi facit. ita
facile eor pna ei sectātē. ple
riq ad ap iniqs pncipes neces
sitate magē q uoto mali ei
stūt dū iperio eor obediūt.
Nōnlli ā sic pnipti ē seq reges
reges i malis. sic pig imittūt
illos i lp. Sepe uīn mali reges
pēat uīn iustificāt. dū pceden
tū cupiditatē malitiā cōm
guūt. Nā rara pēs eor comu
mat. si q illi dimpuēt istre
tētāt. Cui pē q sep seqē. nōē
ut ei pnā tēsē. Neq ē aliē iper
supplicio. cui ēror qs par ei
ac uitio. Qd pncipes legibus
ostū ē pncipē teneāt. xlix.
legib obtēpātē sint. Tuē iuū
sua ab oib: custodiēda cōstituit
qn ipē ill' reiēiā plgt. pncipes
legib: tēn sint. ñ ise posse
dāp nāē iuū q i sbiecte ostitu
uit. Iusti ē uocis eor auctori
tās. sicq pplis phibēt ē hoc nō
pacāt. Qb religiois disciplīa
scli potestates sbiecte s. ac q
uīc culmē regī sīt pdūti. uīcīo
tīn fidi tenēt astricti. fidē ipi
sine legib pdicēt. et ipa: fidi

sunt

Vt et

iustitiam et misericordiam portat. Sed
p iustitiam punit per sententiam.

ſdicatores moribus bonis assuet.

De disciplina principis in ecc. l.

Principes seli non nunq; in tra
ecclia potestatis adepte
culmia tenet. u p eade pote
doctrina ecclsticai muniat. Se
tiu int ecc potestates necess
saie n cet. n ut q n pualet
sacdotes effice p doctine ser
mone. po ip petiret p disci
plie trore. Sepe p regnu tre
nu celeste reg pficat. ut qui
it ecc positi ge fide aguit et
disciplia ecc aguit. rigore pn
cipu gtante. Pa; q disciplia
q ecc auctas cercere n pualt.
cerucib; suplor po pricipa
lis ponat. et ut uenatone ne
meat utute potestatis ipa
at. Cogscit pncipes seli do
sle rde se redde pp ecclia q
arpo tuenda suscipuit. Nam
siue augeat pqv a disciplia
ecclie p fidles pncipes siue
soluat. ille ab eis rde exig
q eor potestati sua ecclam
credidit.

De iudicibus. lj.

Ad sliciu prim pncipu qui
pios iudices o uo di pplis
fidelib preferit. Na sic ppli de
liciu e qn pncipes mali sut.
sic pncipis pe qn iudices ing
existut. Bon iudex sic noce
cuib; nescat. ita a pdce oib;
nou. Illus e pstat cesa; iusti.
alus boitate. iudicia sin pso
nar acceptone suscip no ifir
mat iustia; auaitie flama
n studet auffere alti q cupi
at s. Boi iudices iustia; ad
sola optinenda salute etna su
scipuit. n ea munus acceptis
distribuit. u d iusto iudico
tpalia lue no appetit pmio
etno ditet. Ois q recte iudi
cat statu; i manu gestat. i
utq; peso iustia; pe sma pint
p mia; pe repat pena. ut iu
sto libramine qda; p equitate
corigat. qda; uo p misatone
idulgeat. Qi di iudicia oclis
suis ppoit. sp times tremesq;
i oi negotio reformidat ne
d iustie timite dings cadat.
et un no iustificat. md poti
o dep net.

De pius iudicib. lij.

Stimie stultor ul p iplor o;
iudice ee. Na stle pignauia
igiat iusti. ipb a p cupidita
te corup ipa; q didicat utilitate.
Grauu lacant a pius iudicib
pauper. q acruetissis hostib.
Ills e pdo ta cupid i alienis.
q iude inquus i suis. Latnes
accessiblib fauciib alatebro
sis latetes isidias ponut. isti

palā rapacitatis auaritia se
uuit. hostes ī alios sāguinē
tīm itendē. iudices qī crudē
lissimi cāntices ciuiū oppssiōe
sua sbstros uiti exigūt. Qui
ei dstruat mlti s. rari s qui
ppl'os legū moderamīe regat.
Plerq; z lō iudices s sz mi
stros raptōes bñt. hos figā
ut ait qdā tāq; sylla pigit
atq; dscribit. Pū qdē hūana
spē dscribit sz capitib' crimis
accicta z condata. Nō alit qb'
dā potestatib' accidit. qī ū ipos
hūanitatē īmaitas īquos sonos
pfert. Sepe iudices pūi cupi
ditatis cā aū diffuit aū pū
tuit iudicia ñ finuit cepta
pauz negotia. quis mālipia
eos q causāē exauriat. Qñ
ē iudicāt ñ cāz sz dōa oside
rāt. Et sic negligētes s i dis
cussiōe causātui. sic i eos dī
pno sollicti s. Iudices pūi
iuī ppie ūbū. qī lupi uespe
ñ reliquit ī mane. h ē dpse
tis uite tīm comodis cogitāt
ñ dfuturis. Vita ei usta uespū
furā ū mane accipit. Et bñ
ait qī lupi. qz lupos more
octa diripuit. et uix pauca
pauprib' dreliquit. De uer
bosis z modis iudicib'. lui.

Verbosi iudices z elati ū sapi
entes iudāt ñ discutiūt cās
sz assūt. sicq; ordinat iudicii or
dinē. dū ñ suo ostenti officio.
aliēā pūsumit. Qui dā dū iudi
care īcipit irascit. ipāq; iu
dicii sniam ī insaniā ūtuit. Vi
qb' rte ppplā z. Qui ūtuit ī
furorē iudiciū. Qui ei irē iu
dicat ī furorē iuditiū mutat.
et aīm pfert sniam q' agscat.
Furor in iudice iuestigatōem
ueī nō ualz attigē. qz mēs ei
ebata furorē a scrutatōe ali
enat iustie. Modō iudex iu
dicii exam plene ortuei ñ ua
let. qz caligie furoris ñ iud
et. Qui a repulso furorē dis
cutit facilius adortuēdā iū
tatē mtis serenitate ofgit.
et sīñ ulla pturbatōe ad eq
tatis itlligentiā pueit. De
Donē p acceptōe psonar. lui.
iuditō osidrāda sz cā. Scp
tū ē e. Nō accipies p' iuditō.
Et iterz. Nō miseebis pauri
iuditō. Qui osāgūtatis seu
aicicie fauōē sui inimicicia
odio iuditiū pūtuit. sīñ du
bio ī' qē ūtis z iusti pēgē
noscitur. Inq iudices erūt
iūtate sīne diz itēdūt ī q
litate p z exulcerāt sepe iustos.

dñi mple dsfēdit iqo. Qui autē
rte pfidē studet. nō ptē palpāē
nouit. nō cobitē iustū dijudicat.

Qui recte **Vmuneribus. lv.**

Iudicare. ⁊ pmiū mō remunera
tōis exptat. fraudē ido pretiat.
qn iustīa q̄ gtis iptiri dbuit.
acceptoe pēnie uēdit. Bono ma
le utitur. q iuste ppāli luc iu
dicāt. Talēs qpe ad ūitatē nō
iusti dfēsio. si amor pmii pno
cat. Qb si spes numi sbtrahat
ofēsi aiustīe dfēsoe recedit.
Acceptē munus pnaīcato ūi
tatis ē. V ⁊ pnsto dr. Qui excu
tit manū suā ab oi munē iste
secessis hitat. Vnūs munus
bz cato cōtūp iuditū. pauper
diuīs nō bt q offerat. ⁊ nō solū au
diri deprēcat. si ⁊ et d ūitatē op
pmit. Cito uiolat auō iustīa.
ullāq reus ptimescat culpa.
q redimē numis existīat. Pls
ei obtinet mitē cēsoris amō luc
q eqtas iuditi. Tres s munui
acceptōes qb d iustī buiana ua
nitas militat. i. fauor aiciacē.
adulatio laudis. ⁊ cōtl accep
muneris. facili d pūnit aim rei
cōpte munē. q grē laudi sqz
fauoē. Cītuo modis buā iudi
pūnit. tīōe. cupidī odio. et
amōe. Timoē. dñi metu potē
alie ūitatē loq pauescim. Cu
piditate. dñi pmio muneris ali
cui cōtūpim. Odio. dñi d q
libet adūsaī molim. Amoē.
dñi aico l'ppīqs pstatē ortēdim.
Vnus ē q'tuor causis sepe eqtas
uiolat. sepe inocētia ledit.

Et si mdatiū **Vtestib. lvi.**

gtis d, q to magis si uenale
qrat. Neq ē deēit mltip ouēt
falsor. si trim pstēta sit numor
Testis falsidicē tb ē psois obno
xius. p do q pmiūdo atēpnit.
Deqr iudicia q mtiēdo fallit.
Postmo inocēti q falso testi
ledit. Testib falsis ouietis. tar
de mdacii falsitas repit. Qd
si separati fuerit. examīe indi
cātis cito maifestat. Nā sicī
unitate pior gtidis ē fortī
ta isepatōe maiō ifimitas. ⁊
fraudulētie cito rep hēdit mi
dacii. falsidicor ē testi s nō
oueit. Vnū pene ctmē bt. ⁊ q
falsitatē pmit. ⁊ q sb pmit
ūitatē. qz ⁊ ille obēē ult. et i
stre pdōē nō ult. Peior ē d testi
q ledit. q q pstatē nolit. Nā ille
maligni. iste iutil. Inq testis
q'tus falsitate cōr rebq ipedi
at. aie ēn n dāpni ofert. Erit
aut ille ap dm odēpnat. qui
adūsus inocētē falsii testi ul'

malū ē

dicat ul' dicentib' edit. Nā nō
solū ille reus ē q falsū dalio p
fert. sicūt q aure cito cūmūr
phet. Qui metu potē ūnitatē oc
cultat. eidē ūnitatis maiorā d
cēnit' puocat. qn ple ptimescat
bō q' dīna ūtepidet idūgētōr.
Ptēs aut testū absceldē obiecto
inocēs pgat. ipi aut pditōne
etiā imq pmittit. Neq; ē decer
yanū mortis ob noxū pdere
et ad fūdēdū sāguīē ifelicū
nocē testificatōis plē. Qui mo
ci mīsti bōis trīn ad mīstīū d
ē salutis. Im ei idūgētōis. et tri
bulatōis. et imissionis pāgēlis
malos. De causidicis. lvii.

Egotōr forensium sectatores
ipsi dilectōr sēlare magō
seq; ē tenū. Qz q pmiti ē ut
it' nūgatōes aliūs maleat. p
ponēda ē rei causarū ut pse
ūcer dilectō. Antiq forēsēs ello
q tūā cānīnā faodiā nūq pa
bāt. eo q causidica ī cētamūs
cūr omissis q agūt uelūti ca
nes altūt' sese lacerāt. mur
giaq cūr ad ūmūs suos cō
mutāt. De oppressorib' pauperū.
lviii.

Plurū oppressores
tūc se scīt q ūnori dignos
sūt. qn pualuerīt hūs q
nocē uoluerīt. Nā tūto ārtū

deserere debent. aut certe ma-
nente proxi caritate negotii

furō ūdūtō odēp nādi s. q to
t' forū ō mīsor uīti īnaluer.
Iudicāt ūdicēs q p hūīt ipp
q p pōlūb; molestus q ple
bīb; īgūt. et no iūdīo cōma
būt. restūt ō pysaīo plēn.
Iūt' sū īgō sī ipsū meū. et de
di eos ī manū tua. ñ posūsti
eis mīā. aggūasti ūigi tuū
uēlō. d sōde ipsūcī. sede. tace.
et it' ītūnebō. ueīor sī re ma
lū. et nescies. et īnuet sup re
cūlamitās q nō potēs expuē.
ūeīt sī re repēnā ūūbia q
nescis. Qui mala facientib;
gēlē delē q pacētib. Illi ē p
na facēdo īnādū pficūt. ūsi
pacēdo amālo cōrigūt. Ds
aut p malos uolūtates alīor.
ūdūs mīlī eīpōt' bōī. Qui
gūdūtū bōī uolūtās nēnō p
ipsū ūdō dōūt potestātē. Nā
dū bōīes dō pmittēte malū
q ocūpīscūt pficūt. ipē dē
facē q pmittit. Ins ē q' sēpti
ē p ipsōr. Dicīt malū q dō
nō fēcīt. Pecūn qdūq mala
expetūt uolūtate. ideō pfīcā
ēdi dō dōt potestātē p ūīa bō
nō. q dūo malo q multa
opā bō. Quādō dū dī uolūta
ti resistūt nescientes q sūt dī
facūt. Sīno nōīs sīc dō sbīta

Magis mala fi-
ūt mala patientib;
tūndolē debem?

ce oia u & ipi qui dispositoni
adusat ei ipleat uoluntate.
Pptu i hac uita bo iudicat
amal. u tu i illa uita mali
iudicet a bois. siu u & sic b
bois tpal afflicto. et illuc et
na remunato. ¶ deo s necess
aru mali. u q ties bo offen
dut flagellet ab ill. hic e q
assur ugu for fuoris sui te
stat ds. si quoties ita fit de
di idignatoe poed u ds p illos
i eos seuiat quos flagellando
emdae dsidrat. Sz ille iustis
sima uo. illi u sepe crudli ite
toe. sic ppla ds deos assu. ¶ pe
aut no sic abitrat. si ad oten
du patu e eos ei. Atroce sup
eos dinu fuore uetur. q ex
stut psecutoes & uoleti fide
lib. Cosolando e p ppla ds suos
ita iudicne pmittit. Adusus
eos iqd qudicauut te ego
iudicabo. et cababo hostes tu
os canib suis. & qi amusto
saguie suo iebabut. ¶ pt aliq
usu & malos iqtas q electos
di suis morib lamiat. ac pb
uita ipios s dpit. iustos aut
no pit si p fiat du eos mali
p tribulatois exatu gd psente
odiedi uita & flita ds idram
da eruduit. ¶ ntdu e p dest

pusos pintas utilitati iustos
du eos mali sua eruduit. &
ad reg celos regreda moke
stia tpali ipellut. Pbat b et
isirlite pleb q tuc duri ange
bat i egypto. qn opotebat ei
p moyse ad tiu pmissios uo
cari. et ex mal q i egypto pa
ciebat discede & ad pmissas
patas festiare. ¶ mq du osti
tia uisti i psecutob suis aspi
auit mtis ofusioe tabescait.
et diu adusa ostetat n uicait
tade ds sue pusitatis isania q
fiidut. Sz multi o bonos studiu
sp assumut. qbz du pspitas
elucet iactat ds suis mtis glo
riat. et bonos atq iustos
afflictob ds trahut. duq eis
adusa origit mox ad blas
phemias pusillani mutate ai ou
tiit. Qd a siplicii nescientes
dispesatoes di i malos pfec
tib scandalizat. dicentes iui
ppbas. Qr ma ipios pspatur
et bn e oib q puaicat & uq
agut. Qd g dicait n miret
q puos homs tpale & cadu
ci fellici n aspicaut. si mag
nouissia eos itedat q ta ill
p b suplicia etna ppent dice
te ppba.Ducait i bois dies suos
et subito ad ifena dscedut.

p tribulatois

hoc

Ipsi adusis probari se cognoscat. Vnde dicit. Viri sci plerique timidat psona que adusa. Que dicuntur psona dicunt. adusa non eruditur. Ado sci uiri in ostentatione potest esse adusa ut fatigari non queat. Tunc magis dicit occlusi uiros quin affligi ab inimicis puidentia sina permittit. Nam tunc eis gaudia disponit et ina quin presenti tribulatione probat. Omnis uite huius tribulationes agnoscat preuentibus. preuentibus. Que si quid in hac uita tribulationis accidit. non statim celeriter transit. Qui uite future premia diligere excogitat. mala omnia uite presentis equanimiter portat. quin ex illius dulcedine huius amaritudinem temperat. et ex eternitate illius breuitatem huius despicit transitoriam. gaudiis diuisis malo tpali. Propter utilitatem eorum est quod uite isti mala perferunt. Qa dum in dolore gaudet cupiditas et luxuriatorque ceterorum mala non appetit. Plerique pro salute temptationes seli quesierunt. Nam ex prosperitate in distinus ire. ex temptationis dolore in meli proficit. Vnquis ad temptationem animum parare debet. minime ei dum spat temptatio guat. dure aut permittit sin spata adueniunt. Sapientis est quod omnia adusa animo meditari. non uenire casus dicit quod non consilia ei puciat.

De amatoribus tribus mundi. lx.

Vnde amatores mundi non solum ceteris rebus quesierunt. sed et mundi pleraque ad ipsa desiderata puciunt. Grauius torquet ipsi mundi exagitando commoda. quam iustus tollando adusa. Qui ei bono mundi diligit. uelit nolit tortus et doloribus pene succumbit. Qui quo plus quam ceteras res transitorias diligit. maiorem sigerit dolorem ablate. quam amorem preiebat possesse. Cum gaudio ei dolore amittit. quem cum magno amore habuit. Omnium autem carendo dolemus. quem minus possidendo diligimus. Sciat seli huic secutates quisquis uana l'adusa quem diligit. quem non ibi seli sin octone gaudit. et propter infuto supplicio penas dabit. Ipse quem inuolutate selarum desiderior persistit. bn pretesti pplie d. Factus est enim sibi amici panis quem non reuisat. i. ita obruit cecitate selais amoris. ut nunquam resipiscat ad dm amorem retorquere mitis. Multis mortuus est mundo. ipsi tn uiuissim mundo mortui non s. Vbi est seli qui diligit. et tn ipsa quem diligit mime

pertingit

oscuit. In utq; uacuu. qz & fu
tura pduit. et p̃sēta nō acquiit.
Egestas ē elector q pegnāt a
bois sēpitēs & ib ceruo diuiti
remorāt. Egestas ē reptor q
bīdat uitus & ututib uacuā
t. seqz cē iopes nescuit. Ds p
bat p apocalypsi iobis. q otu
bmoi mihi amatōēs sicut.
Dicis q diues sū & locupleq
et nulli egeo. et nesciis qz tu es
miss & miseabil & paup & cec
et nud. Sic tpāl seqēcos & si
mitidi ō fortis fulgōē potētie.
Iti tū uacuu ō elatōe sūbie. si
cuti calami ertū qd mitēt. si
mtū uacuāt. Obb reqbi ertū
ū calami mitidi itū uacuu. qz
Electi ertū qi arbor cortices fe-
di. mtū uō solidi. Q̃ pīoso
cultu incedūt. audiāt ppīam
qd mos d testatē eor tpālia
ornamēta. et qs successus ha
beat cult opositē & ōnatē. Ib ē
p suauu odore fetorē & p zona
funicl'm & c̄. legāt ppīam di
uitos qz spes opulētia ē. et
audiāt eū dicētē. Ve q opulē
tiestis. Quāto ē qz pō minō ē.
tāto magis lib ē apē. Nā patri
moiu grādis tēptatō ē. Plus
uenāt bō i ib selō ptpālū potē
tia. qz p realētia sēitatis. Su
scipuit ē q magis ō dites. et
q bō ō oio dspicuit. Sit qdā
iusti q sīn lesioē cuiqz suis re
bus utuit. Itē ō qdā dites bū
les qz nō iflat sūbia rex. ue
luti pleiqz fuerē sēi uetis testū
q affluebāt ditius. et tū humiles
pollebāt. Aliot qz sēdā rex copia
fāē elatos. qz nō ō opes iuuō
iz uō. Nā cīnē i reb nō ē si m
usu agrētis. Fit elatō pauper
qs ñ dīne leuāt. et uolutas
ieis sola sūbia ē. Dns & si opes
dfuit. pp mitis tū tū moxē plus
qz sūbi dites adēpnāt. Secur
ulr cē dines. paup cē nō ulr.
Qz quo eit dines gerē. qz stimu
lis sine res ipē ne careant sp
facuit igeriu? Et iō magis
eligit cupiditas igerii cē & ti
midū ditez. qz securū & pau
co suptu oētū cē & pauper.
Nō bū utuit q ditius ō accessis
ireb salutālib pfruit. Bonis
male utuit. q aut iuste p tpā
li luē indicāt. aut ad bō p ua
negle appetitu facuit. Bū
mal utuit q luē cānis ānuga
li hoēstate restrigūt. Sz sic
malo bū uti bō ē. sic bono bū
uti melī ē. Et sic bono male
uti malū ē. ita malo male
uti pessī ē. V amatōib mīc.
lxi.

uero

Malis male utunt qui nouas cogitationes opib pius pfitēt.

5 Granum idem aliquid quod ipse
ad occasio nō ire ad salutem
br. ut iustus pius utitur. Nec sa
ut ē ipsum pauperibus oppressis ab
uere despicit. et ut magis
augeat delicta. nūm redimere de
bucer. Hoc bt tm bō possessio
presentium rerum si unta relicuat
at. pptr. misor. pster bō tēptatō ē m
di luc. Tātoq maiora supplic
cia iturum dabit. quanto a ipse
maiores s. Potentes ē potent
tormenta patiēt. Frena oia p
nādo amittim. lāgiēdo sua
m. Patimoium ē retētū perit
manū ērogatū. Nam ē cū reb
mūs durare nō possū. qr aut
nos illas moriēdo deficim. aut
ille nos uiuētes deseruit. p di
uisitate usus alii de rebus mūda
nis patit qs cupidi rapuit. a
lii nō saluāt dū ieor plēitudi
ne oditōis plūrima puidētia
laudātes miratur. ul dū p mise
op ex eis celestia bō meant.
Qia ā a patiēdo aliene misie
uocabli sortita ē. Nlls ā ialio
misicors ēe pt. qpte uiuēdo
ise misicors nō ē. Qui ei s neq
ē an eit bon. Nlla scella ely
posse redimi si ipēnis qsq p
māsit. Tūc ā structuelyar
idulgētia oced. qn ab scelerē
ope desinit. Per ē q pē oia mise
opib exp gat. q sīā cauent
peccare q mīā iptur. Petrus
nlla ē sliā nēq qn de pēd
mīā ul ā seqr pē. Do ē ma
clya q gle magis cā q mise i
ptur iruitu. Quali ē sētōne
ab uno qr lāgit. tal a eidem
recipit. Qui g l de bono laude
pseter appetit. sue pd a glam
mēcedis iturō n accip. Nuz ē
cā iacētie paup pasciē. ē ip
mise op ipe aūtē. Intātū ely
mosinar opa pē ex tīgūt. cum
itātū ad regnū scī furū pcip
ūt. ul a iude celestis i furō iu
dicō uciēs idētā ostrētū di
cit. Esuui a dedistis m mādu
care. sitiui a dedistis m potū.
hospes erā a collegistis me.
Qbz a bn p mittit dicēs. Pei
te bndicti patis mei pcipite rē.
Ions aūt quos nlla elyar pce
dētia fēā sequūt. et ini iudicas
uoce sic d. Esuui a n dedistis m
māducare. Sitiui a n dedistis
m bibē. Qb iuste d. Discedite
a me maledēā in ig eternū q pat
ē dyā et ānglis ei. Qb mīar n
iptur. Illic pie fructū n iuenit.
et ardētis diuitis q i sēno re
nuntia petēdo repulsus ē. q hic
tenuitā negrare studuit. Qd

retbui sb tuli qd distetis potat.
Sutā aq ardēs petit q micas
pais negauī. Sero diues oc
clos appū qn lazar pauperem recesce
re aspex q iacēte ān ianua
indere dsperit. Nō solū q esurētī et
sitiētī ⁊ nudo bnfī lāgitatī
ipēdit. ul' siqd a idigētī lar
gīt. sī et qui inimicū diligit
et q lugētī affectū opassiois
et ⁊solatōis iptit. aut iqbz
libet necitatib osiluī adhibet
elyāz pculdubio fgē. Nā ⁊ doc
trine ul' discaplie bō elyē. et
mīa cānali eminētior ē. Qui
cūqz egēs poscat. ⁊ sī idigētē se
simil'et ex toto illi fōtasse fal
saz idigētis spēz pferat. is tn
q siplicē iptit fructū mīe ñ
amittit. Quāuis qsz sit egēs
nll's tn uñ tbuat idigētī ex
cusatōes iopie p obtēdere qn
ex pcepto saluatōis ⁊ calicē
aq frigide pcipiam idigētī
plē. Nā sī aliud ñ bntes id
ip bnūg tbuam. mcedē pcul
dubio ñ amittim. Cetez sī
āplū possū ⁊ egestatē silando
min lāgim. ñ egētē sī dm
fallim. cū oscīaz niūz ñ pos
sum. Due ē elyse. una cōz ly
egētī. s. dāē qcqd potuerīs. al
tera spūal' dimittē aq lesus
extitis. Hanc p adhibēdāē mi
sis. sa mal'. Sitit q q sp ipa
as. et sī nō pcuniaz saltē l'giz.
Nō eit elyē cū mmatōe plen
da. ne comtuite tsti mōes pe
at dispēsata. Tuē ā bñ tbuī
qn cū mtis ylaitate plē. Ve
et ap. ylarē īqd datorē dilig
ss. Metuēdus ē itaqz ne pa
up aū cū tedio nro suscipiat
oblata. aū oio pēmissus mes
tstisqz recedat. Vt rapinis ali
enis mīaz facē ñ ē offī misu
tōis sī emolumtiz scelis. Vt
et sal'on. Qui offert īqd sacēti
d rapīa paupū. tāq sīqs uic
timet filiū iosp tu pats siu.
Qui ei iuste tollit. uiste nūq
distbuit. Nec bñ altī plet. q ma
le ab alio extōqt. Magnū sce
lus ē rē paupū pstare ditib.
et d sūptib iopū acqrē fauo
res potētū. aēti tte aq tolle
et flumīa q nō idiget irrigāē.
Nōnūq lāgitas ditiz pdiga
nō ad utilitatē sī ad elatōez
docet audiētū. sī ad sue gl'e
exaggandū otūuī. Rep hēsi
sibil'ē sīflua effusio lāgitatis.
Nāq mos suat auar nlli ē
sī oib lāg ē. Dispēsatō ñ dz
ē pdig sī discē. largiri ē dz
sp oz. ut tenēdo iuno mīam

clemosinā

seruari
torde cōmisend
oportet. et licet
ille

abstondere

effundit. Comparat ypocritis qui
nō ad edificationem

sufficiat plūmis. ⁊ breuitate
Antū ē ihac | hui mūdi. lxiij.
unta ē hcatū opaī tō. Illuc
nāq; nō iā opatō exptat sz
retbutō mītoz. hec unta ipi
is lōga ⁊ grata ē. ī occlis aut
mstoz amara ⁊ breuis ē. Et
lz unta ista bus sit. mora tū
s fiei ēdit. qz q libet bne sit
tpis spaciū. tū ⁊ si uuēti pa
rū ē amāti paul dubio lōgus
ē. Qui unte psētis lōgitudiez
ñ dsino spacio sz dei fine ōsid
rat. q sit bus ⁊ miba satis
utilr pēsat. ⁊ unta ē psēs qa
ipis sunt icēntis dficat. bus ē.
Suo ei augmēto pit dū id q
unde ī fūtō pficere ipūto de
ficat. Ite ex ipo bus ēē unta
psēs ostēdit ex quo ñ pmanet
sz finit. Hela ē osiliat fillis.
et unta hōis explet dieb sin
glis. Qd diu ī hac unta q̄rit
ut augmētuz an recti dtinē
tū dicat. Sz quo recte possit
dici augmētuz. q p dimsiōes
etatū ad mōtis tendit dtinē
tū? Qui untā lōgā q̄ris ad eaz
tēde untā pq̄ tam es. i. etnaz.
ñ ad ustā dq̄ ad eructēs te d
secēdt unta etna. i. eps. ūbuz
cāni quietū. hec ē ei unta ui
tal. nā ista unta mōtal ē. ōo
ri oz bō ieāne mūdo. ne mori
at ī qia xpo. Nā tuc qz uuē
ēdit si sz selm mores isolo
do uuē dletet. ⁊ mora unte
istū tedū patit uist eo q ad
dsidrata patiuz tāde pueiat.
et unte psētis eripnā suis
amittat. De exitu. lxiij.
Quānus sci ab hui unte eri
pnis ubāt se cupiat cito uo
lētes exie dcoz. di tū disposi
tōne plezq; diu ī hac unta ū
sāt. ut plōgū tollerātie expi
mītuz sollidi eoz pacia roboze
t. Qui tū untā odio hnt ⁊ tam
mori timet. q pleisq; ī āgu
stia ōtigē solz sicq; ōio affui
et uuēdi bt tedium ⁊ morie
di metū. Solliciti dz unqz
uuē ⁊ sp tīmnū unte sic ō
sidrāt. ut de ōtēplatōe illi
hui scī blāditias caueat. Se
ptū ē ei. Inōibz opib tuis me
morāt nouissīa tua ⁊ ī etnū
ñ peib. Veturi exit igrātia
ieta ē. ⁊ dū mori qsq; ñ exti
mat tollit. ⁊ unqz festinet
ne ī iniqtatib suis rapiat.
simlq; finat unta eij culpa.
Nā moētoz dpa eoz qs uuē
tes accēdt ad untia. sbito mo
riētes ptrahē nitit ad tōmē
ta. Sepe dītes ī hac fallaci

uita dum de potentie gloria uel rerum
habundantia gestiunt. repente ho
ra que nesciunt in prouiso exitu ra
piuntur. atque absorbente profundo
cruciandi eternis gehenne incendiis
deputantur. Vnde quibus bene per prophetam dicitur.
Ducunt in bonis dies suos et in pun
cto ad inferna descendunt. Iniquus
moriens qui in mittatione sua multos
ad culpam traxerat de letatio
ne pene multos reuocat a culpa
terrore tormenti. Vnde et psalmi
sta testatur dicens. Letabitur iustus
cum uiderit uindictam in peccatorum. ma
nus suas lauabit in sanguine peccatorum.
In peccatorum enim morientium sanguine
iusti lauantur manus quia dum eorum
pena conspicitur conspicientis uita
mundatur. Cuius enim talis crudelis
exitus cernitur non solum qui uiderit re
fugit sed alios et ab immittatione
illius quanta ualuerit exortatione
compescit. In exitu uite anime ele
ctorum nimio terrentur metu. incerti
utrum ad premium an ad supplicium
transeant. Quidam enim electi in fine
suo purgantur a leuibus quibusdam peccatis.
quidam uero in ipso suo fine plarescunt
exterioris contemplatione bonorum. Quam
uis enim quisque in hac uita sit iu
stus tamen dum e corpore isto egreditur parti
mescit ne dignus supplicio sit.
Nullus enim est homo absque peccato nec quisquam potest

de dei securus esse iudicio. cum et
de otiosis uerbis reddenda sit ratio.
finem iustorum optimum uocatio tran
quilla commendat. ut ex eo intelligantur
sanctorum hereditatem consortium angelorum. ex
quo ab hoc corpore sine uexatione du
ra tolluntur. Prauos autem homines
a potestate angeli excipiunt mo
rientes. ut eis sint ipsi tortores
in penis qui fuerunt suasores in
uitiis. Et si pietas in pro defunc
tis fidelibus flere iubeat. fides
tamen pro eis lugere uetat. Illi enim
deplorandi sunt in monte quos miser
os ex hac uita infernus reci
pit. non quos celestis aula
letificandos includit. Amen.

Explicit liber de summo bono.